

Seria

Biblioteca ONG

AID-ONG

Agentia pentru Informarea si Dezvoltarea Organizatiilor Neguvernamentale

Organizatii neguvernamentale Ghid practic

**Timisoara
2002**

Organizatii Neguvernamentale. Ghid practic este o publicatie realizata de catre AID-ONG - Agentia pentru Informarea si Dezvoltarea Organizatiilor Neguvernamentale, în cadrul proiectului *Promovarea vietii asociative în comunitati mici* derulat în parteneriat de AID-ONG si Prefectura Judetului Timis si finantat de Uniunea Europeana prin programul Initiativa Europeana pentru Democratie si Drepturile Omului.

Acest material a fost realizat cu asistenta financiara a Uniunii Europene. Opiniile exprimate în acest material apartin autorilor si nu reflecta, în mod necesar, pozitia oficiala a Uniunii Europene.

**Agentia pentru Informarea si Dezvoltarea
Organizatiilor Neguvernamentale**

Calea Aradului nr. 12, ap 12
adresa postala: O.P. 1, C.P. 191, Timisoara, cod 1900
tel.: 056-433.943, fax: 056-192.352, mobil: 092-218 204
web: www.aid-ong.ro
e-mail: aidong@xnet.ro

Autori:

Adrian Badila
Mihai Lisetchi
Ion Olteanu
Radu Ticiu

Toate drepturile sunt rezervate AID-ONG Agentia pentru Informarea si Dezvoltarea Organizatiilor Neguvernamentale
Atât publicatia, cât si fragmente din ea nu pot reproduce fara permisiunea AID-ONG

Coperta: Mircea Bunea
Editura Brumar, Timisoara

Cuprins

Introducere	5
Capitolul I Organizatiile neguvernamentale. Concept si terminologie	9
<i>Conceptul de organizatie neguvernamentala</i>	9
<i>Pozitia si rolul organizatiilor neguvernamentale în societate</i>	12
Capitolul 2 Ciclul de viata al organizatiilor neguvernamentale	13
Capitolul 3 Constituirea organizatiilor neguvernamentale	21
<i>Întrebari initiale</i>	21
<i>Argumente pentru înregistrarea ca persoana juridica</i>	23
<i>Avantaje</i>	23
<i>Alternative la înregistrarea ca persoana juridica</i>	24
<i>Demersuri pentru obtinerea personalitatii juridice</i>	25
<i>Obtinerea certificatului de înregistrare fiscala</i>	29
Capitolul 4 Functionarea organizatiilor neguvernamentale	31
<i>Factori de mediul care influenteaza functionarea</i>	32
<i>Factori interni care influenteaza functionarea organizatiilor</i>	36
<i>Centrele de resurse pentru organizatii neguvernamentale</i>	37
<i>Directii strategice de actiune ale centrelor de resurse</i>	38
Capitolul 5 Relatia dintre organizatiile neguvernamentale si autoritatile publice	39
<i>Ce înseamna parteneriatul?</i>	39
<i>Practica parteneriatului APL-ONG</i>	40
<i>Evaluarea ONG de catre administratia publica</i>	45
<i>Criterii de evaluare a politicilor publice privind ONG</i>	45
<i>Recomandari pentru dezvoltarea parteneriatului APL-ONG</i>	47
<i>Parteneriatul administratie – ONG în comunitati mici.</i>	50
<i>Cazuri de succes</i>	50
Telecentrele	50
Promotorul local	53
Consiliul Local al Copiilor/Tinerilor	55
Fiii satului	57
Asociatia intercomunala/micro-regiunea	57

Capitolul 6 AID-ONG si comunitatile mici	59
<i>Proiectul Promovarea vietii asociative în comunitati mici</i>	59
<i>AID-ONG - Agentia pentru Informarea si Dezvoltarea Organizatiilor Neguvernamentale</i>	61
Anexe	65
<i>Clasificarea Internationala a Organizatiilor Nonprofit</i>	67
<i>Institutiile relevante în procesul de constituire a ONG</i>	70
<i>Model de cerere pentru certificarea disponibilitatii denumirii</i>	71
<i>Model de cerere în vederea dobândirii personalitatii juridice</i>	72
<i>Principiile de buna practica pentru organizatiile neguvernamentale</i>	73
<i>Directiile strategice de actiune ale sectorului ONG 2000</i>	76
<i>Rezolutii adoptate în cadrul Forumului National ONG 2001-2002</i>	78
<i>Centre de resurse pentru organizatii neguvernamentale</i>	83
<i>Centre de/pentru voluntariat din România</i>	90
<i>Furnizori de servicii de formare pentru organizatii neguvernamentale</i>	91
<i>Publicatii ale sectorului neguvernamental</i>	92
<i>Cadrul legislativ privind relatia ONG – administratie publica (extrase)</i>	95
<i>Conceptul de parteneriat</i>	98
<i>Model de evaluare institutionala a organizatiilor neguvernamentale</i>	100
<i>Fisa de post-cadru pentru coordonatorul compartimentului de relationare cu organizatiile neguvernamentale</i>	102
<i>Model de înregistrare în Registrul de luare în evidenta a organizatiilor neguvernamentale în cadrul administratie locale</i>	104
<i>Persoane din cadrul unor autoritati publice locale din judetul Timis</i>	105
<i>Însarcinate cu relatia cu organizatiile neguvernamentale</i>	106
<i>Oferta de servicii a AID-ONG</i>	106
Bibliografie	109

Introducere

"Societatea civila are un rol important de jucat în rezolvarea problemelor comunitatilor locale si în reprezentarea intereselor acestora. Cu toate acestea, rezultate pe termen lung se pot obtine numai daca se asigura angajamentul si implicarea autoritatilor locale. Acesta este motivul pentru care noi încurajam si sprijinim sustinut crearea si functionarea parteneriatelor locale..."

Jonathan Scheele
Seful Delegatiei Comisiei Europene în România

Lucrarea *Organizatii neguvernamentale. Ghid practic*, este realizata în cadrul proiectului **Promovarea vietii asociative în comunitati mici**, proiect derulat de catre AID-ONG - Agentia pentru Informarea si Devoltarea Organizatiilor Neguvernamentale în parteneriat cu Prefectura Judetului Timis. Finantarea proiectului este asigurata de Uniunea Europeana prin programul IEDDO - Initiativa Europeana pentru Democratie si Drepturile Omului.

Aceasta publicatie se doreste a fi un instrument de lucru la îndemâna celor interesati de problematica constituirii si functionarii asociatiilor si fundatiilor ca posibili actori implicati în procesul de dezvoltare locala.

Experienta practica acumulata timp de decenii în tarile Uniunii Europene si de câtiva ani în România arata ca parteneriatul dintre organizatiile neguvernamentale si autoritatile publice locale reprezinta abordarea optima în vederea identificarii si rezolvarii problemelor cu care se confrunta comunitatile, indiferent de gradul lor de marime.

Ne dorim ca utilizarea informatiilor din lucrare sa încurajeze atât constituirea de noi organizatii neguvernamentale active în comunitatile mici ale judetului Timis, cât si dezvoltarea unei atitudini proactive a institutiilor administratiei publice locale în raport cu potentialii lor parteneri.

În acest scop, lucrarea se adreseaza unor categorii largi de cititori, cetateni interesati de modul în care se pot agrega initiative private de tip nonprofit, functionari publici si alesi locali care doresc sa ia în considerare beneficiile de care poate beneficia comunitatea în urma relationarii institutiilor publice pe care le reprezinta cu organizatii neguvernamentale, sau persoane care, pur si simplu, vor sa afle care este continutul de idei ascuns sub abrevierea *ONG*, vehiculata actualmente, din ce în ce mai frecvent, de mass-media, de politicieni sau de activistii societatii civile.

Structurarea informatiei pe capitole urmareste un fir logic usor de urmarit.

Astfel, primul capitol urmareste clarificarea conceptului de organizatie neguvernamentala si prezentarea rolurilor pe care acest tip de entitate îl joaca în societate.

Capitolul doi se refera la organizatiile neguvernamentale privite individual, ca subiect al unui ciclu evolutiv, plecând de la etapa de constituire, trecând prin procesul de înregistrare juridica, actionând ca actor în cadrul comunitatii, supus unor presiuni diverse care impun eforturi de adaptare si redefinire, si, eventual, sfârsindu-si existenta ca urmare a realizarii scopului pentru care a functionat sau ca urmare a imposibilitatii de a mai actiona eficient în urmarirea aceluï scop.

Cel de-al treilea capitol descrie în detaliu care sunt procedurile necesare pentru înregistrarea juridica a unei organizatii în cadrul sistemului legal din România, la nivelul anului 2002.

Al patrulea capitol analizeaza principalele aspecte care trebuie avute în vedere de catre cei care coordoneaza desfasurarea activitatilor organizatiilor pentru a asigura succesul acestora.

Capitolul cinci se concentreaza asupra problematii parteneriatului dintre administratia publica locala si organizatiile neguvernamentale, ca instrument recomandat în cadrul eforturilor de dezvoltare locala.

Capitolul sase aduce date sintetice despre AID-ONG - Agentia pentru Informarea si Dezvoltarea Organizatiilor Neguvernamentale, ca institutie

suport pentru sectorul asociativ, si îi prezinta preocuparile din domeniul promovării vieții asociative în comunitățile mici, orase și comune, din județul Timiș.

În ultimul capitol, cel de anexe, sunt puse la dispoziția celor interesați materiale cu caracter informativ și aplicativ, utilizabile imediat în activități legate de constituirea de organizații neguvernamentale sau de relaționare a instituțiilor publice cu acestea. În ideea de a facilita relaționarea noilor structuri asociative cu instituțiile ale administrației publice din județul Timiș, una dintre anexe (17) este chiar lista persoanelor însărcinate cu relația cu organizațiile neguvernamentale în cadrul acestor instituții.

Sperăm ca efectul publicării acestui ghid să fie cât mai curând sesizabil, atât în termeni cantitativi, prin numărul de organizații neguvernamentale înregistrate, mai ales în mediul rural și orașele mici, respectiv, prin numărul de proiecte derulate în parteneriat de instituții ale administrației publice locale și structuri asociative locale, cât și în termenii calitativi, mai greu cuantificabili, dar destul de ușor de decelat, ai bunăstării comunităților în folosul cărora organizațiile nou constituite vor activa.

Autorii

Capitolul I

Organizatiile neguvernamentale. Concept si terminologie

Conceptul de organizatie neguvernamentala

Organizatiile neguvernamentale sunt structuri institutionalizate de natura privata ce pot activa fie ca grupuri informale, fie înregistrate ca persoane juridice, si care sunt independente în raport cu orice autoritate publica. Ele nu urmaresc nici accesul la puterea politica si nici obtinerea de profit.

Conform unei definitii structural-functionale elaborate de colectivul lui Lester Salomon, o organizatie neguvernamentala trebuie sa îndeplineasca urmatoarele criterii:

- **Sa functioneze ca entitate structurata** – poate face dovada unei anumite structuri organizationale institutionalizate (detine mecanisme interne de decizie, elaboreaza si respecta în activitatile desfasurate reguli si proceduri proprii de functionare, etc.). Cel mai adesea, aceste institutii sunt înregistrate ca persoane juridice, dar functionarea lor este posibila si fara sa aibe personalitate juridica;
- **Sa fie de natura privata** – este institutional separata de autoritatile publice (fapt care nu exclude finantarea din bugetul public), fiind constituita pe baza exercitarii drepturilor la libera initiativa si libera asociere;
- **Sa respecte criteriul non distributiei profitului** – poate genera venituri, respectiv obtine “profit” din activitatile desfasurate, dar acestea nu pot fi distribuite membrilor sau organelor de conducere, ci sunt folosite doar pentru atingerea obiectivelor declarate;
- **Sa se auto-guverneze** – are capacitatea de a-si asuma decizii privind functionarea interna sau relatiile cu alte institutii în mod independent, iar structurile de conducere nu sunt dominate de reprezentantii autoritatilor publice;

- **Sa fie voluntare** – se bazeaza, în general, pe implicarea voluntara în actiunile pe care le desfasoara (fapt care nu exclude posibilitatea angajarii de personal) sau în procesul de conducere;
- **Sa fie de interes public** – serveste unor scopuri de interes public sau contribuie la realizarea binelui public.

Pe lângă criteriile obligatorii, mai sunt utilizate și două criterii cu valoare recomandativă:

- **Sa fie nemisionare –nu are ca scop promovarea unei anumite religii (cazul bisericilor), dar poate avea ca scop educatia religioasa;**
- **Sa fie nepartizane politic – nu se implica direct în promovarea sau sustinerea candidatilor** sau formatiunilor politice, dar pot desfasura activitati specifice cu scopul influentarii politicilor publice.

Din punct de vedere juridic, în România, organizatiile neguvernamentale pot exista sub trei forme: asociatie, fundatie, federatie.

În România, la începutul anilor '90, atribuirea unei conotații politice de tipul "antiguvernamental", sintagmei "organizatii neguvernamentale" a fost rezultatul lipsei de informații cu privire la modul de structurare al societății civile. Cu rare excepții, organizatiile neguvernamentale acționează într-un mod nepartizan din punct de vedere politic. Chiar dacă acest comportament organizațional nu este impus de lege, el este recomandat de principiile de bună practică.

Acest fapt nu semnifică însă, ca la un moment dat, una sau mai multe organizații, nu pot să adopte o anumită poziție într-o anumită conjunctură sau legat de o anumită problemă specifică. Un atare comportament se manifestă vizibil în special legat de procesul de elaborare și implementare de politici publice. Atâta vreme cât manifestarea de tip "politic" al organizației are un caracter temporar, nefiind vorba de o aliniere pe termen lung la o anumită ideologie, se poate considera că, în general, demersul respectiv este nepartizan.

De fapt, atributul de "neguvernamental", deși exprimă o trăsătură importantă a sectorului asociativ, nu este suficient pentru separarea organizațiilor la care se face referire din multimea instituțiilor cărora le corespunde această caracteristică. În ultima instanță, și societățile comerciale și sindicatele, deși nu sunt subordonate ierarhic guvernului, nu sunt considerate organizații neguvernamentale. Ele, însă fac parte, împreună cu organizațiile neguvernamentale, dintr-o categorie mai largă de instituții, reunite sub denumirea de organizații ale societății civile.

Din aceasta perspectiva, ceea ce distinge organizatiile neguvernamentale de societatile comerciale este faptul ca cele dintâi nu au ca si scop obtinerea de profit.

O discutie aparte merita în acest context termenul de *nonprofit*, des folosit, mai ales în SUA, în sintagma "organizatii nonprofit", utilizata pentru desemnarea organizatiilor neguvernamentale. În acest caz, atributul "nonprofit", nu trebuie înțeles la modul absolut ca fiind evitarea cu orice pret a existentei vreunui profit, definit ca diferenta pozitiva dintre veniturile si cheltuielile organizatiei pe durata unui an fiscal. Din contra, este total atipic ca organizatiile sa aiba la sfârșitul anului fiscal conturile goale.

Organizatiile neguvernamentale obtin, de obicei, cea mai mare parte a veniturilor ca sponsorizari, donatii sau finantari nerambursabile, si mai rar prin activitati economice generatoare de venituri.

Termenul de nonprofit indica, de fapt, ca profitul înregistrat la sfârșitul anului fiscal nu va fi distribuit si folosit pentru uzul personal al uneia sau mai multor persoane fizice din cadrul organizatiei (cum se întâmpla în cazul profitului societatilor comerciale care poate fi transformat în dividende pentru asociati), ci este destinat desfasurarii de activitati pentru atingerea scopului generic al organizatiei.

Confuziile se datoreaza de fapt, inexistentei unui termen unanim acceptat pentru a desemna, în cazul organizatiilor neguvernamentale, suma de bani, echivalenta profitului în cazul firmelor economice, ce ar putea constitui un surplus pentru organizatie la încheierea anului financiar.

Relevant, în acest sens, poate fi exemplul unei organizatii care, fara sa desfasoare activitati economice, poate avea la sfârșit de an în contul sau de profit si pierderi o suma pozitiva pentru ca finantarile primite acopera o perioada mai mare de timp decât anul fiscal la care bilantul contabil face referire.

Alte expresii similare celei de "nonprofit" si care pot fi întâlnite ca atribute ale organizatiilor neguvernamentale sunt "nepatrimonial" sau "fara scop lucrativ". Ca si în cazul atributului "nonprofit", nici acestea nu trebuie înțelese la modul absolut. "Nepatrimonial" nu înseamna ca organizatia nu poate avea un patrimoniu propriu, tot asa cum "fara scop lucrativ" nu înseamna ca organizatia nu ar putea derula si activitati cu caracter lucrativ, cu alte cuvinte orientate catre obtinere de profit, atâta timp cât veniturile obtinute sunt destinate atingerii scopului generic al organizatiei.

În raport cu apartenența comentatorilor la o cultură sau alta, există și alte sintagme prin care sunt desemnate organizațiile neguvernamentale. În Marea Britanie, de exemplu, ele se numesc organizații voluntare. Acest lucru se datorează faptului că britanicii, în general, văd ca și caracteristică definitorie a organizațiilor neguvernamentale, implicarea voluntară în procesul de conducere a acestora (activitatea consiliului de administrație) sau în desfășurarea activităților curente (fără a fi exclusă posibilitatea angajării de personal).

Clasificarea folosită în România pentru organizații neguvernamentale este cea elaborată la Universitatea Johns Hopkins din SUA, acceptată și folosită la ora actuală de cercetători și practicieni din întreaga lume: Clasificarea Internațională a Organizațiilor Neguvernamentale (*ICNPO – International Classification for NonProfit Organizations* anexa 1).

Se folosesc și clasificări empirice care utilizează diferite criterii de clasificare: dimensiunea organizației, structura organizațională, domeniu de acțiune, poziționare geografică, surse de finanțare, categoriile de membri, structura resurselor umane, grupul-tintă, etc.

Poziția și rolul organizațiilor neguvernamentale în societate

Într-o societate democratică, organizațiile neguvernamentale au **rolul generic** de a răspunde unora dintre nevoile comunității care nu sunt acoperite în totalitate de alte tipuri de instituții (aparținând sectorului public sau mediului de afaceri) și de a oferi posibilitatea unei participări cât mai largi a cetățenilor la viața publică.

În acest sens, organizațiile neguvernamentale își pot asuma diverse **funcții**, cum ar fi:

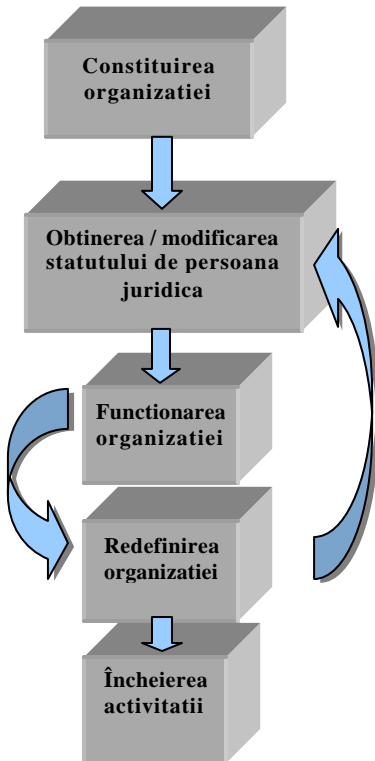
- Intermedierea relației dintre cetățeni și autorități
- Facilitarea integrării sociale și politice a cetățenilor (organizațiile reprezintă un cadru de participare civică);
- Furnizarea de bunuri și servicii către comunitate;
- Reprezentarea intereselor unor grupuri din cadrul societății.

Capitolul 2

Ciclul de viata al organizatiilor neguvernamentale

Desi legislatia impune ca în statutele organizatiilor neguvernamentale sa se specifice durata asocierii, initiatorii acestora prefera utilizarea termenului de

“nelimitat”. În ciuda folosirii acestui termen, realitatea arata ca de multe ori viata organizatiilor este limitata prin imposibilitatea organelor de conducere initiale sau alese ulterior de a asigura viabilitatea organizatiilor respective. Urmarind evolutia în timp a unui numar mare de organizatii neguvernamentale, se poate observa ca viata acestora este departe de a fi liniara, fiind marcata aparitia unor momente de analiza, dezbatere si redirectionare. Pot fi definite etape clar distincte, caracterizate prin desfasurarea unor activitati tipice. Schematic, ciclul de viata al organizatiilor poate fi descris ca si în figura alaturata.

În tabelele de pe paginile urmatoare sunt descrise principalele activitati care sunt desfasurate de catre organizatie în fiecare dintre etapele ciclului de viata, grupate pe domenii.

Domeniul de analiza	Etapa ciclului de viata				
	Constituirea organizatiei	Obtinerea statutului de persoana juridica	Functionarea organizatiei	Redefinirea organizatiei	Încheierea activitatii
Obiectiv principal al etapei	<i>Definirea organizatiei</i>	<i>Obtinerea statutului de persoana juridica</i>	<i>Furnizarea serviciilor pentru care organizatia a fost constituita</i>	<i>Convenire, înregistrare în statut si aplicarea modificarilor structurale functionale</i>	<i>Dizolvarea sau lichidarea persoanei juridice</i>
Activitati desfasurate	<i>Stabilirea scopului si obiectivelor organizatie, a domeniului de activitate, atragerea de noi membri, definirea (nominalizarea) conducerii organizatiei</i>	<i>Depunerea cererii de înregistrare si a celorlalte documente prevazute de lege, la Registratura Judecatorie, în vederea înscrierii în Registrul asociatiilor si fundatiilor; reprezentare în instanta la sedinta de pronuntare</i>	<i>Activitati desfasurate în vederea atingerii scopurilor asociatiei, activitati de dezvoltare institutivona, atragere de resurse, relatie-nare cu alte organizatii, etc.</i>	<i>Activitatile curente, consultari pentru elaborarea si adoptarea de catre Adunarea Generala a modificarilor la statut si actele constitutive, realizarea modificarilor în regulamente si proceduri interne.</i>	<i>Încheierea derularii contractelor aflate în curs, constituirea unei comisii de lichidare, evaluarea patrimoniului ramas, transferul acestuia catre organizatii având acelasi obiect de activitate, cf. Prevederilor OG 26/2000.</i>

Domeniul de analiza	Etapa ciclului de viata				
	Constituirea asociatiei	Obtinerea statutului de persoana juridica	Functionarea asociatiei	Redefinirea asociatiei	Încheierea activitatii
Documentele care ghideaza functionarea	<i>Statut, proces-verbal sau act de constituire</i>	<i>actul de constituire, statutul în original si copiile autentificate de catre notar, necesare în procesul de obtinere a statutului de persoana juridica.</i>	<i>Act de constituire, statut, hotarâri ale Adunarii Generale sau ale Consiliului Director, regulamente de organizare si functionare, plan de activitati, fise de personal, etc</i>	<i>Idem+acte aditionale la actul constitutiv si statut, conforme hotarârilor adoptate de Adunarea Generala a organizatiei</i>	<i>Hotarârea de lichidare adoptata de Adunarea Generala sau de catre Judecatoria în aria de activitatea a careia își are sediul organizatia, prevederile statutului si OG 26/2000 referitoare la dizolvarea si lichidarea organizatiei</i>

Domeniul de analiza	Etapa ciclului de viata				
	Constituirea asociatiei	Obtinerea statutului de persoana juridica	Functionarea asociatiei	Redefinirea asociatiei	Încheierea activitatii
Conducere	<i>Persoana care a initiat asociatia sau un comitet acceptat de catre membri</i>	<i>Reprezentarea organizatiei în procesul de constituire este asigurata de o persoana desemnata de catre Adunarea Generala a asociatiei</i>	<i>Conducerea organizatiei este efectuata de catre organe desemnate conform prevederilor statutare si în conformitate cu drepturile si obligatiile prevazute de catre statut ca revenind acestor organe.</i>	<i>Organele alese conform statutului care urmeaza sa fie modificat.</i>	<i>Comisia de lichidare sau lichidatorul desemnat de judecatorie</i>

Domeniul de analiza	Etapa ciclului de viata				
	Constituirea asociatiei	Obtinerea statutului de persoana juridica	Functionarea asociatiei	Redefinirea asociatiei	Încheierea activitatii
Obligatii financiar-contabile si de personal	<i>Inexistente, în masura în care, pentru derularea activitatilor asociatii nu realizeaza, ca persoane fizice acte comerciale</i>	<i>Constituirea Comisiei de Cenzori, înregistrarea la Administratia Financiara (obtinerea certificatului de înregistrare fiscala).</i>	<i>Evidentierea operatiilor financiar-contabile efectuate, plata obligatiilor catre bugetul de stat si bugetul Casei de Asigurari de Sanatate depunerea anuala la Administratia Financiara a bilantului contabil corespunzând exercitiului financiar anterior</i>	<i>Nemodificate fata de etapa anterioara</i>	<i>Efectuarea platilor restante si a altor debite ale organizatiei, predarea certificatului de înregistrare fiscala.</i>

Domeniul de analiza	Etapa ciclului de viata				
	Constituirea asociatiei	Obtinerea statutului de persoana juridica	Functionarea asociatiei	Redefinirea asociatiei	Încheierea activitatii
Responsabilitate juridica	<i>Responsabilitate personala a celor care actioneaza în numele organizatiei</i>	<i>Responsabilitatea revine în primul rând persoanei sau persoanelor împuternicite sa reprezinte organizatia în procesul de înregistrare</i>	<i>Responsabilitate a organizatiei ca persoana juridica si a organelor de conducere a acesteia</i>	<i>Nemodificate</i>	<i>Organele de conducere raspund pentru eventualele încălcari ale legislatiei. Comisia de lichidare este responsabila doar de derularea procesului de lichidare.</i>

Domeniul de analiza	Etapa ciclului de viata				
	Constituirea asociatiei	Obtinerea statutului de persoana juridica	Functionarea asociatiei	Redefinirea asociatiei	Încheierea activitatii
Relatii cu alte organizatii si institutii	<i>Bazat, în principal, pe relatiile personale ale membrilor. Nu pot fi dezvoltate relatii contractuale în numele organizatiei.</i>	<i>Principalele institutii cu care intra în contact organizatia în aceasta etapa sunt Registratura Ministerului Justitiei, Judecatoria, birouri notariale (vezi anexa 2)</i>	<i>Persoanele desemnate de catre organele de conducere pot încheia în numele acesteia contracte, protocoale, alte acte cu putere juridica cu organizatii si institutii</i>	<i>Relatii cu Judecatoria în vederea acceptarii si înregistrarii modificarilor propuse la statut si actele constitutive</i>	<i>Relatii cu judecatorul în sarcinat cu lichidarea, organizatia sau organizatiile beneficiare ale patrimoniului ramas</i>
Acces la resurse	<i>Acces imposibil la surse guvernamentale si posibil doar în mod exceptional, în cazul programelor unor institutii finantatoare</i>	<i>La fel ca în etapa anterioara</i>	<i>Cf. Legislatiei actuale, accesul la resurse financiare/materiale, locale/nationale/internationale e posibil. El poate fi afectat de derularea deficietara a activitatii</i>	<i>Neafectat</i>	<i>Nu este cazul</i>

Capitolul 3

Constituirea organizatiilor neguvernamentale

Întrebări initiale

Deși nu sunt disponibile date statistice foarte sistematice, în diferite lucrări editate în ultima vreme se apreciază că în România există peste 40.000 de organizații neguvernamentale. Doar o mică parte dintre ele, (sub 15%, conform celor mai multe aprecieri) pot fi considerate ca fiind organizații active. Cu siguranță, lipsa de vitalitate a multor organizații înregistrate, are printre cauzele principale insuficienta reflecție a inițiatorilor cu privire la oportunitatea constituirii și potențialul de dezvoltare al respectivelor organizații.

Constituirea unei organizații neguvernamentale este asemanătoare inițierii unei afaceri. Deși în cadrul sectorului neguvernamental din România, densitatea organizațiilor și prin urmare competiția pentru resurse nu este nici pe departe atât de mare ca în alte țări, pentru lansarea cu succes a unei organizații, pe lângă entuziasm, altruism și dorința de a rezolva cel puțin o parte din problemele comunității, este necesar ca cei care au avut ideea constituirii organizației să desfășoare o muncă serioasă de analiză a mediului de funcționare și o planificare atentă a primelor etape de dezvoltare organizațională înainte de a trece la elaborarea documentației necesare pentru înregistrarea juridică.

În primul rând, este necesară identificarea "nisei de piață" în care organizația va funcționa. Pentru această inițiatorii trebuie să încerce obținerea de răspunsuri la următoarele întrebări:

- Ce fel de organizație suntem interesați să inițiem?
- Ce servicii sau produse va furniza organizația?
- Este ideea noastră una practică? Va răspunde unei nevoi reale și nesatisfăcute din comunitate?

- Care este "concurenta" organizatiei pe care vrem sa o initiem?
- Ce avantaje va avea organizatia noastra asupra altor furnizori de servicii similare (daca acestia exista) în comunitatea vizata?
- Poate organizatia noastra sa furnizeze servicii mai bune decât cele existente?
- Cum vom sustine functionarea organizatiei? Putem crea o cerere pentru serviciile pe care dorim sa le oferim?

În conditiile obtinerii unor raspunsuri încurajatoare la primul set de întrebări se poate trece la cel de-al doilea set înainte de declansarea efectiva a procesului de constituire si înregistrare juridica a organizatiei. Printre aceste întrebări trebuie sa se numere si urmatoarele:

- Ce cunostinte, deprinderi si experiente pot aduce initiatorii în noua organizatie?
- Ce dotari materiale sunt necesare în faza initiala de functionare? Pot fi ele asigurate?
- Cum vor fi motivati cei care vor participa la activitatile organizatiei?
- Ce resurse financiare ar fi necesare pentru primele faze de functionare?
- Care sunt resursele care pot fi atrase?
- Unde va functiona organizatia?
- Cum va fi denumita organizatia?

Raspunsurile la aceste întrebări vor contribui la definirea unui plan de actiune bine directionat si fundamentat care va putea servi ca argument în demersurile de atragere a diferitelor tipuri de resurse necesare pentru un start cu bune sanse de succes al organizatiei.

Argumente pentru a înregistra un grup informal ca persoana juridica

În faza initiala a desfasurarii activitatii sale, un grup de persoane care au initiativa abordarii în comun a unor probleme care îi afecteaza pe ei în mod direct, comunitatea în care traiesc sau societatea, în general, ajung sa își puna întrebări în legatura cu oportunitatea înregistrării respectivului grup si obtinerea statutului de persoana juridica.

Este momentul cântaririi avantajelor si dezavantajelor acestui proces. O parte a acestor avantaje si dezavantaje sunt prezentate în tabelul urmator.

Avantaje	Dezavantaje
<ul style="list-style-type: none">• Mai buna posibilitate de definire a imaginii organizatiei în rândul beneficiarilor, a posibililor parteneri, a autoritatilor si mass media• Auto-reglementarea interna a activitatii, prin adoptarea actului de constituire si a statutului• Posibilitatea organizatiei de a accesa resurse financiare, de a încheia acte comerciale, de a încadra personal.• Posibilitatea de a încadra ca venituri non-profit, neimpozabile, venituri provenite din activitati desfasurate în vederea atingerii scopurilor organizatiei• Posibilitatea de a încheia contracte de sponsorizare cu agenti economici care sunt interesati sa sprijine activitatile organizatiei• Transferul responsabilitatii pentru fapte sanctionabile de lege în cadrul activitatii organizatiei de la nivelul persoanelor fizice membre în organizatie la nivelul organizatiei ca persoana juridica	<ul style="list-style-type: none">• Obligativitatea desfasurarii unor activitati birocratice înaintea înregistrării si ulterior, pe întreaga perioada de existenta a organizatiei• Obligativitatea înregistrării fiscale a organizatiei la Administratia Financiara• Obligativitatea conducerii unei forme de contabilitate• Obligativitatea prezentării anuale a bilantului contabil la autoritatile fiscale• Imposibilitatea legala a membrilor de a recupera propria contributie la patrimoniului organizatiei în cazul dizolvării sau lichidării acesteia, patrimoniul fiind folosit în aceste situatii la plata obligatiilor pe care organizatia le are la momentul respectiv, partea ramasa fiind transferata unei alte organizatii având un scop similar

Alternative la înregistrarea ca persoana juridica

Daca în urma evaluarii avantajelor si a dezavantajelor, decizia se îndreapta împotriva înregistrării organizatiei ca persoana juridica, membrilor le ramân multiple alternative pentru a putea activa totusi în vederea realizării scopului propus initial. Dintre aceste alternative ar fi de amintit:

1. Desfasurarea în continuare a activitatii sub forma unui grup informal, neînregistrat ca persoana juridica.
2. Identificarea din diferite baze de date referitoare la organizatiile active în zona respectiva a unor organizatii deja înregistrate si care actioneaza în acelasi domeniu. Alaturarea întregului grup sau individuala a membrilor, la activitatile acestei organizatii, în calitate de membri, voluntari sau chiar personal angajat.
3. Identificarea de organizatii active în aceleasi domenii în respectiva zona geografica si desfasurarea unor întâlniri în cadrul carora sa se ia în discutie dezvoltarea unui proiect sau a unei initiative în desfasurarea carora grupul informal neînregistrat sa joace un anumit rol, negociat cu reprezentantii organizatiei înregistrate.
4. Identificarea organizatiilor care activeaza la nivel judetean sau national în domeniul de interes al grupului neînregistrat si initierea unor contacte care sa exploreze oportunitatea constituirii unei filiale locale a acestei organizatii.
5. Daca scopul principal al grupului neînregistrat vizeaza acordarea de sprijin pentru activitatea altor grupuri de initiativa sau pentru a raspunde unor nevoi ale comunitatii (de exemplu, prin acordarea de burse elevilor sau studentilor proveniti din medii defavorizate, acordarea de sprijin financiar victimelor unor calamitati, etc), este posibila atragerea sprijinului unei fundatii care sa asigure administrarea partii birocratice a efortului filantropic al grupului.

Demersuri pentru obtinerea personalitatii juridice de catre o organizatie neguvernamentala

- **Obtinerea certificarii disponibilitatii denumirii organizatiei**

Prin acest demers se verifica existenta sau inexistenta unei alte organizatii având aceeași denumire cu cea pe care se dorește să o poarte noua organizație. Prin solicitarea informațiilor despre disponibilitatea denumirii, în condițiile în care denumirea respectivă era disponibilă la momentul depunerii solicitării, funcționarii din cadrul Ministerului Justiției, realizează din oficiu, rezervarea pe o perioadă de 90 de zile a denumirii respective.

Documentația care trebuie depusă în vederea obținerii certificării disponibilității denumirii organizației este compusă dintr-o cerere tip (vezi anexa 3) completată în original, și o chitanță, de asemenea în original, care să indice efectuarea plății unei sume de 50.000 lei în contul 20210130 deschis la Trezorerie.

Condiții pentru obținerea certificării disponibilității denumirii

- trimiterea cererii completate, la, în original
- prezentarea chitanței de plată a sumei de 50.000 lei, în original

Actele pot fi depuse de către orice persoană, sau pot fi trimise prin poșta la Registratura Generală a Ministerului Justiției, str. Apolodor nr. 17, sector 1 București. Dacă se solicită trimiterea răspunsului prin poșta trebuie specificată foarte clar adresa de corespondență.

Dovada de rezervare a denumirii se eliberează în termen de 4 zile dacă este ridicată personal sau poate ajunge prin poșta la destinatar în circa două săptămâni.

Informații legate de obținerea certificării disponibilității denumirii se pot obține de la Ministerul Justiției, Direcția Relații cu publicul și ONG, București, str. Apolodor nr. 17, sector 1 (clădirea Ministerului Justiției, intrarea prin spate). Persoana de contact este d-na Gabriela Vlasceanu, tel 01-3103200, 01/314 44 00 interior 2251. O altă posibilitate de a obține informații privind această etapă în procesul de înregistrare a organizației este prin intermediul unui robot telefonic al Ministerului Justiției. În acest scop se sună la centrala ministerului, la numărul 01 314 44 00, interior 2483.

Elaborarea textului statutului

Statutul descrie asociatia si precizeaza principalele reguli dupa care aceasta lucreaza.

Statutul cuprinde, va cuprinde, în mod obligatoriu, toate urmatoarele categorii de informatii:

- datele de identificare a asociatilor: numele persoanelor fizice sau denumirea persoanelor juridice si, dupa caz, domiciliul sau sediul acestora;
 - exprimarea vointei de asociere si a scopului propus;
 - denumirea asociatiei ;
 - sediul asociatiei;
- durata de functionare a asociatiei - pe termen determinat, cu indicarea expresa a termenului sau, dupa caz, pe termen nedeterminat;
- patrimoniul asociatiei. Activul patrimonial, în valoare de cel puțin dublul salariului minim brut pe economie, la data constituirii asociatiei (sau la data reorganizarii, dupa caz), este alcatuit din aportul în natura si/sau în bani al asociatilor;
 - explicitarea scopului si a obiectivelor asociatiei ;
- categoriile de resurse patrimoniale ale asociatiei;
 - atributiile organelor de conducere, administrare si control ale asociatiei;
 - procedura de desemnare si de modificare a componentei organelor de conducere, administrare si control, pe parcursul existentei asociatiei;
- destinatia bunurilor aflate în patrimoniul asociatiei, în cazul dizolvării asociatiei;
- semnaturile asociatilor.

Important: *omiterea oricarei categorii de informatii dintre cele listate mai sus, conduce la pierderea valabilitatii juridice a statutului.*

• **Elaborarea actului de constituire**

Actul constitutiv are rolul de a indica dorinta fondatorilor de a înfiinta o anumita asociatie.

Actul constitutiv va cuprinde, în mod obligatoriu, toate urmatoarele categorii de informatii:

- datele de identificare a asociatilor (acestia pot fi si persoane juridice): numele sau denumirea si, dupa caz, domiciliul sau sediul acestora;
- exprimarea vointei de asociere si a scopului propus;

- denumirea asociatiei ;
- sediul asociatiei;
- durata de functionare a asociatiei - pe termen determinat, cu indicarea expresa a termenului sau, dupa caz, pe termen nedeterminat;
- patrimoniul initial al asociatiei. Activul patrimonial, în valoare de cel puțin dublul salariului minim brut pe economie, la data constituirii asociatiei (sau la data reorganizarii, dupa caz), este alcatuit din aportul în natura si/sau în bani al asociatilor;
- componenta nominala a celor dintâi organe de conducere, administrare si control ale asociatiei;
- persoana sau persoanele împuternicite sa desfasoare procedura de dobândire a personalitatii juridice sau modificare, completare a statutului initial, dupa caz;
- semnaturile asociatilor.

Important: *omiterea oricarei categorii de informatii dintre cele prezentate mai sus, conduce la pierderea valabilitatii juridice a respectivului act constitutiv.*

Pentru elaborarea statutului si a actului de constituire este posibila, dar nu obligatorie, recurgerea la serviciile unui jurist. De asemenea, majoritatea centrelor de resurse pentru organizatii neguvernamentale acorda consultanta în domeniul constituirii de organizatii.

- **Autentificarea statutului si a actului de constituire la un notar public.**

Pentru autentificarea statutului si a actului de constituire, aceste documente, trebuie prezentate la un notar, împreuna cu dovada disponibilitatii denumirii.

- **Obtinerea dovezii de spatiu:**

Dovada de spatiu reprezinta de cele mai multe ori nu un singur document ci seturi de documente care indica faptul ca organizatia își va avea sediul (“domiciliul legal”) într-un anumit imobil. Sunt acceptate ca dovezi de spatiu contracte de închiriere, contracte de comodat sau declaratie de accept privind utilizarea unui spatiu drept sediu al organizatiei. Aceste acte trebuie sa fie însoțite de documente care sa ateste calitatea de proprietar (extras de carte funciara) sau chiras detinând dreptul de subînchiriere (contract de închiriere sau comodat), a persoanei care pune la dispozitie organizatiei spatiu respectiv.

- **Obținerea dovezii patrimoniului initial:**

Dovada existentei patrimoniului initial este reprezentata de un extras al unui cont provizoriu al carui titular este organizatia, deschis la orice banca sau la CEC de catre un împ uternicit.

În acest cont trebuie depusa o suma minima egala cu doua salarii minime pe economie. Din contul respectiv nu pot fi facute retrageri de numerar sau transferuri decât dupa finalizarea procesului de înregistrare juridica a organizatiei. De asemenea, sumele din care s-a constituit patrimoniul initial nu pot fi returnate ca atare celor care le-au pus la dispozitie în acest scop. În general, comisionul de deschidere a contului provizoriu nu depaseste suma de 50.000 lei.

O alternativa este constituirea patrimoniului initial din bunuri în natura (mobilier, echipamente, etc.). În acest caz, este necesara existenta unor actele legalizate la notariat care sa indice ca respectivele bunuri intra în patrimoniul organizatiei.

- **Plata taxei judiciare de timbru:** 150.000 lei la Trezorerie, în contul al carei titular este judecatoria în aria de competenta îsi are sediul organizatia.
- **Achizitionarea timbrului judiciar:** 3.000 lei (de la posta, magazinul filatelic, etc.)
- **Depunerea dosarului de înscriere la judecatorie:**

Dosarul se depune la Registratura Judecatoriei în aria de competenta a careia se afla sediul organizatiei.

Dosarul va cuprinde: - actul constitutiv în cel puțin 3 exemplare, statutul în cel puțin 3 exemplare, actele care fac dovada sediului, actele care dovedesc constituirea patrimoniului initial, dovada disponibilitatii denumirii organizatiei, timbrul judiciar, dovada platii taxei judiciare de timbru, precum si o cerere de înregistrare a persoanei juridice (vezi anexa 4).

- **Prezentarea la sedinta camerei de consiliu a judecatoriei** la data programata în momentul depunerii cererii.
- **Refacerea documentatie sau completarea dosarului** la solicitarea judecatorului în termenul precizat de catre acesta.

În cazul în care cerintele legale pentru constituirea asociatiei nu sunt

îndeplinite la prima înfatisare, judecatorul, va cita, în camera de consiliu, pe reprezentantul asociatiei, punându-i în vedere, în scris, sa remedieze neregularitatile constatate pâna la un nou termen. Daca neregularitatile constatate privesc dispozitiile art. 37 alin. (2) din Constitutie, pentru termenul fixat va fi citat si reprezentantul parchetului de pe lângă instanța sesizata, caruia i se vor comunica, în copie, cererea de înscriere împreuna cu actul constitutiv si statutul asociatiei. În acest caz, punerea concluziilor de catre procuror este obligatorie.

În situatia în care, la termenul fixat, neregularitatile sunt înlaturate, judecatorul, ascultând si concluziile procurorului, daca este cazul, va lua act despre aceasta prin încheiere, dispunând înscrierea asociatiei în Registrul asociatiilor si fundatiilor.

- **Depunerea cererii pentru ridicarea sentintei definitive si a statutului în forma legalizata de la judecatorie.**

Se depune la registratura judecatoriei o solicitare de eliberare a sentintei definitive, însoțita de o chitanța care certifica plata sumei de 15.000 lei în contul judecatoriei si de un timbru judiciar în valoare de 1.500 lei.

Obținerea certificatului de înregistrare fiscala

O organizatie neguvernamentala care beneficiaza de statutul de persoana juridica devine automat subiectul legislatiei fiscale, fiind obligata sa conduca evidenta operatiunilor financiare efectuate în cadrul activitatilor sale.

În conformitate cu legislatia actuala, organizatia trebuie sa intre în evidenta organelor fiscale, depunând la Administratia Financiara, în termen de cel mult 5 zile de la obtinerea sentintei definitive si a certificatului de înscriere ca persoana juridica, documentatia pentru eliberarea certificatului de înregistrare fiscala.

În acest scop, într-un dosar cu sina trebuie introduse urmatoarele documente:

Set declaratie tip 010
Borderouri (2 buc, necomplete)
Timbru fiscal în valoare de 26.000 lei
Copie legalizata a statutului
Sentinta de înfiintare

Actul de constituire
Certificat de înscriere ca persoana juridica
Dovada disponibilitatii denumirii

Observatie:

Documentele listate mai sus sunt cele solicitate de catre Administratia Financiara Timisoara. E posibil ca cerintele institutiilor similare din alte localitati sa difere.

Capitolul 4

Functionarea organizatiilor neguvernamentale

O analiza a functionarii organizatiilor neguvernamentale trebuie sa fie subordonata nevoii de a întari rolul sectorului nonprofit în a raspunde nevoilor si intereselor societatii în care ele actioneaza.

Organizatiile neguvernamentale, ca si entitati active în spatiul social, sunt influentate de mediul în care actioneaza, comportându-se asemenea oricarui organism viu. Un mediu stimulatív va contribui la imbunătățirea dinamicii lor, în timp ce un mediu auster va conduce la o restrângere a ratei de constituire de noi organizatii, respectiv la diminuarea dinamicii lor.

Influenta mediului se manifesta atât la nivelul organizatiei, ca un tot institutionalizat, cât si asupra elementelor ce o compun, organizatiile neguvernamentale fiind prin natura lor structuri în mod preponderent colective.

În acelasi timp, capacitatea unei organizatii de a induce modificari în mediu (modificari dictate de misiunea asumata) depinde de resursele atrase si de capacitatea de a gestiona aceste resurse.

În mod evident, deci, functionarea unei organizatii neguvernamentale este dependenta de un complex de factori interni si externi, de natura obiectiva sau subiectiva. O analiza a functionarii organizatiilor neguvernamentale ar trebui sa ia în considerare raportarea la un model de dezvoltare organizationala durabila, care pune accentul pe o serie de elemente interrelationate: perceptia si atitudinea organizatiei fata de evolutia nevoilor si intereselor sale, evolutie determinata de schimbari ample de natura sociala, economica si politica; posibilitatea de a utiliza o gama diversa de forme organizationale (grupuri de autoajutorare, aliante, ONG) pentru a

raspunde acestor nevoi si interese dintr-o perspectiva atât strategica cât si etica; importanta consolidarii relatiilor cu administratia centrala si locala, cu mediul de afaceri, cu mass media si cu publicul; disponibilitatea resurselor adecvate; necesitatea de a atrage si de a spori resursele financiare, de a dezvolta resursele umane; ca si semnificatia unui cadru juridic si fiscal încurajator.

Factori de mediul care influenteaza functionarea

Întregul sector neguvernamental evolueaza într-un context complex si plin de provocari al unei tari în tranzitie, cu slabe traditii la nivelul culturii comune individuale în ceea ce priveste încrederea în sine, capacitatea de autodeterminare si responsabilitate la nivelul comunitatii. Alaturi de apatie, suspiciune si individualism, gravele dificultati economice si sociale ale ultimilor ani se regasesc în toate aspectele vietii cotidiene si se reflecta cu precadere în reforma economica lenta, poluarea mediului, un slab sistem de securitate sociala si de sanatate, în coruptie si în criminalitate, într-un sistem de educatie neperformant si în saracie generalizata.

Influenta mediului asupra activitatilor unei organizatii se concretizeaza la nivelul urmatoarelor aspecte:

- *domeniul de activitate.*

O organizatie ce abordeaza o problema cu o puternica dimensiune emotionala, va fi mai usor reperabila si va beneficia de suport public mai usor decât o organizatie ce se preocupa de o problema cu un grad mai înalt de tehnicitate. Cercetarile au aratat ca organizatiile care activeaza în domeniul social beneficiaza de o larga mediatizare si prezenta publica, întrucât ele raspund nevoilor stringente ale vietii de zi cu zi, cum ar fi sanatatea si protectia sociala a batrânilor si a copiilor. Dimpotriva, organizatiile care se ocupa de problematica minoritatilor beneficiaza de un nivel redus de vizibilitate si de recunoastere atât pentru publicul larg, cât si în sector.

- *tipul de activitate.*

Chiar si atunci când actioneaza la nivelul unui aceluasi domeniu de activitate, o organizatie care furnizeaza servicii directe grupului-tinta este mai vizibila decât o organizatie care desfasoara activitati de cercetare, de exemplu, în cadrul aceluasi domeniu.

- *locatia geografica*

Influenta de o maniera substantiala accesul la resurse, fie ele informatonale, fie financiare, din perspectiva diferentierilor existente între mediul rural si cel urban, respectiv, dintre o comunitate mare si una mica, etc.

- *aria de acoperire*

Conditioneaza în mod direct nevoile de dotare tehnologica a organizatiei si, respectiv, impactul asteptat al propriilor actiuni.

- *cadrul juridic si fiscal.*

Ordonanta 26/2000, ce reglementeaza la ora actuala constituirea si functionarea organizatiilor neguvernamentale este mai benefica organizatiilor decât Legea 21/1924 deoarece:

- defineste o procedura de înregistrare mai clara si mai usor de urmat;
- impune autoritatilor publice sa coopereze cu ONG;
- defineste statutul de “organizatie de interes public” si conditiile de obtinere a acestui statut. Conform legii, organizatiile de interes public trebuie sa dovedeasca, prin documente, desfasurarea unei activitati sustinute (pe o perioada de cel putin trei ani) si un nivel constant al resurselor pentru ca solicitarile lor de finantare sau servicii din partea autoritatilor locale sau a administratiei centrale sa devina eligibile.

Legea sponsorizarii (32/1994, amendata în 1998) stipuleaza principiul deducerii unei sume, reprezentând valoarea sponsorizarii, în limita unui procentaj dat, din baza impozabila. Deoarece, în fapt, sponsorizarea afecteaza de o maniera substantiala profitul afacerii, în practica cuantumul veniturilor obtinute ca sponsorizari din partea sectorului de afaceri este extrem de redus.

Legea finantelor publice contine prevederi asupra finantarii si premiselor de concesiune pentru ONG. Legea defineste cadrul juridic în care se poate realiza transferul de resurse dintre autoritatile locale catre organizatii.

Legi vizând domenii specializate, precum Legea privind persoanele cu handicap si Legea privind protectia copilului, contin prevederi despre implicarea ONG de profil.

Cadrul fiscal privitor la activitatile organizatiilor neguvernamentale s-a ameliorat în ultimii ani printr-o serie de reglementari, dar își pastreaza caracterul mai degraba neutru decât stimulativ.

- *Finantarea sectorului*

Surse de finantare relevante pentru organizatiile românești sunt: donatorii straini, organizatii finantatoare românești (care functioneaza de obicei ca structuri intermediare), administratia publica centrala, administratia locala, mediul de afaceri, donatiile individuale si activitatile economice.

Ultimii ani au fost marcati de nivele scazute de finantare implicând dificultati pentru multe organizatii sau încetarea activitatii altora. Situatia financiara a sectorului este deficitara, mai ales pentru organizatiile mari care sunt strict dependente de fonduri straine.

Pe ansamblu situatia poate fi caracterizata ca fiind foarte instabila, strict dependenta de finantari nerambursabile pentru proiecte specifice, fapt care constituie o oportunitate rara pentru cele mai multe organizatii. De mentionat faptul ca asemenea proiecte au un potential limitat de continuitate.

Exceptiile la situatia descrisa mai sus sunt reprezentate de catre un numar foarte restrâns de organizatii cu parteneri sau finantatori straini pe termen lung – ceea ce le ofera mijloacele necesare echilibrarii resurselor pe perioade substantiale de timp. Aceste discrepante conduc la dificultati în planificarea pe termen lung, la îmbunatatirea serviciilor si la dezvoltarea organizationala pentru orice organizatie aflata într-o atare situatie.

- *Imaginea publica si credibilitatea.*

Nevoia de a îmbunatati imaginea publica si a spori credibilitatea organizatiei se manifesta printr-un set de activitati pe care organizatia si-l poate asuma: evidentierea impactului concret al activitatilor sale; implicarea unui numar mai mare de beneficiari si sustinatori în activitatile proprii; largirea segmentului de populatie acoperit de organizatie (membrii si voluntari); cresterea gradului de transparenta prin constientizarea, în interiorul organizatiei, a surselor potientiale de conflict si a conflictelor de interese; formarea capacitatii de a se implica în probleme resimtite acut de societate si de a dialoga constant cu opinia publica; dezvoltarea capacitatii de a-si construi si imbunatati imaginea publica.

- *Relatiile cu mass media*

Acest demers implica stimularea interesului jurnalistic fata de organizatie si încurajarea institutiilor mass media de a sustine promovarea imaginii, atragerea de fonduri si initiativele organizatiei, precum si implicarea altor institutii în proiectele organizatiei prin publicitatea exemplorlor reusite de parteneriat. Mass media locala este mai interesata si mai sensibila fata de organizatii decât cea de la nivel national, care este mult mai orientata spre politic si pe evenimentele de actualitate imediata, în raport cu care problemele organizatiilor par neinteresante.

- *Cooperarea intersectoriala.*

În ciuda interesului organizatiilor neguvernamentale pentru consolidarea relatiilor cu celelalte institutii relevante ce actioneaza la nivelul comunitatii, dezvoltarea colaborarii inter-sectoriale este restrictionata de nivelul redus de dezvoltare al abilitatilor si resurselor tuturor institutiilor implicate. Consolidarea relatiilor cu administratia publica si cu mediul de afaceri conditioneaza abordarea intersectoriala eficienta în probleme de dezvoltare social-economica.

- Relatia cu administratia centrala. Acest tip de demers poate fi realizat prin implicarea organizatiei în procesele de consultare cu administratia centrala în procesul de elaborare a reglementarilor ce privesc sectorul asociativ, respectiv în privinta finantarii sectorului.
- Relatia cu administratia locala este dependenta de capacitatea organizatiei de a valorifica prioritatile identificate în cadrul procesului de aderare la UE (dezvoltarea locala, cooperarea între organizatii si autoritatile locale); formarea abilitatilor, atitudinilor si practicilor functionarilor publici în ceea ce priveste relationarea cu organizatiile neguvernamentale, respectiv prin informarea autoritatilor locale despre noile reglementari ce vizeaza sectorul asociativ si despre beneficiile cooperarii.
- Relatia cu mediul de afaceri. Majoritatea organizatiilor au început sa dezvolte relatii cu mediul de afaceri, dar viitorul acestor relatii depinde de un climat economic mai favorabil si de dezvoltarea unei culturi a responsabilitatii corporatiste. Este benefica implicarea sectorului de afaceri în dialogul dintre organizatii neguvernamentale si autoritatile locale în ceea ce priveste problemele de dezvoltare comunitara.

- *Capacitatea de cooperare si relationare în interiorul sectorului.*

O mai intensa cooperare intrasectoriala asigura o mai buna satisfacere a intereselor si nevoilor comunitatii prin diseminarea informatiei, complementarizarea serviciilor oferite de organizatii; gruparea în coalitii si retele formate în jurul unor probleme specifice; integrarea aspectelor de lucru în retea si în coalitii în planificarea organizationala; promovarea cazurilor de succes în functionarea de organizatii-retea. Pe de alta parte, austeritatea ce se manifesta în accesarea resurselor disponibile si lipsa unei culturi a cooperarii determina o manifestare evidenta a individualismului la nivelul demersurilor organizatiilor neguvernamentale. Schimbarea acestui tip de atitudine în favoarea unui comportament mai deschis spre cooperare, conditioneaza dezvoltarea unor capacitati esentiale pentru sector: practici eficace de identificare a nevoilor, concepere si implementare participativa a proiectelor, strategii de dezvoltare a resurselor umane si de încurajare a

voluntariatului, ca și îmbunătățirea, în general, a activităților și imaginii sectoriale.

Factori interni care influențează funcționarea organizațiilor

Capacitatea organizațională este influențată de următorii factori interni:

- *Practicile de lucru folosite*

Capacitatea organizațiilor de a planifica și a pune în practică propriile proiecte, de a evalua rezultatele și impactul obținut, respectiv de a strânge laolaltă o echipă, de a dezvolta un grup de lideri, de a folosi noile tehnologii informaționale, de a comunica în plan intern, de a pune bazele unor structuri executive și de a asigura un bun proces de conducere al instituției variază foarte mult. Organizațiile care sunt conduse de oameni care au beneficiat de pregătire și sprijin extern sunt mult mai dezvoltate în aceste privințe.

- *Resursele umane disponibile*

Deși majoritatea organizațiilor neguvernamentale recunosc importanța resurselor umane în dezvoltarea organizației, foarte puține au o politică de personal, respectiv un set de proceduri bine determinate de atragere a personalului competent sau de îmbunătățire a abilităților personalului deja existent. Multe organizații au suferit de pe urma incapacității de a păstra personalul performant care părăsește organizația pentru a intra în mediul de afaceri, care oferă salarii mai bune și oportunități mai mari de dezvoltare personală.

Voluntarii pot reprezenta o resursă importantă în viața oricărei organizații. Deși în România există o rețea de organizații (vezi anexa 9, lista centrelor de voluntariat) dedicate promovării implicării voluntare a cetățenilor, oferind în cele mai multe cazuri organizațiile neguvernamentale ca mediu de practică a voluntariatului, sunt puține cazuri de folosire eficientă a lor.

- *Democrația internă*

Respectarea principiilor de bună practică se manifestă prin utilizarea unor practici etice, responsabilizante și transparente, constientizarea interdependenței între responsabilitate și transparență, pe de o parte, și credibilitate, respectiv sprijinul publicului, pe de altă parte, implementarea în interiorul organizației a unor politici vizând evitarea conflictelor de interese. (Vezi anexa 5)

- *Capacitatea de auto-sustinere financiara*

În România, capacitatea unei organizatii de a concentra resurse care sa sustina misiunea pe care si-a asumat-o este limitata, cel mai adesea, la atentia acordata supravietuirii pe termen scurt si mai putin orientata catre realizarea schimbarilor pe termen lung în mediu. Din aceasta perspectiva, capacitatea operationala a organizatiei, conditionata mai ales de abilitatea sau sansa de a atrage finantari pe proiecte, trebuie sa fie întarita printr-un efort propriu de generare de fonduri prin vânzarea de servicii, respectiv, dezvoltarea de activitati economice.

- *Capacitatea de a implica substantial publicul/beneficiarii*

Implicarea beneficiarilor în satisfacerea nevoilor grupului-tinta, planificarea si furnizarea la timp si în conditii calitative a serviciilor sunt conditii de a caror îndeplinire depinde succesul unei organizatii. În acest sens, se impune transformarea beneficiarilor din factori pasivi în elemente active implicate direct în procesul de furnizare a serviciilor. Acest lucru se poate realiza atât prin participarea lor directa la identificarea nevoilor, cât si prin educarea beneficiarilor cu privire la drepturile si rolul lor.

Dezvoltarea capacitatii organizatiei de a influenta politicile si deciziile publice prin schimbarea atitudinii publicului (advocacy), în special la nivel local, având în vedere descentralizarea treptata a administratiei, se realizeaza prin extinderea tipurilor de activitati prin care actioneaza organizatia: încurajarea dezvoltarii grupurilor comunitare informale, coalitiilor ad-hoc, grupurilor si aliantelor de auto-ajutorare capabile sa raspunda problemelor la nivel local.

Centrele de resurse pentru organizatii neguvernamentale

Complexitatea interactiunilor dintre factorii enumerati mai sus conduce la ideea necesitatii unui demers specializat pentru sustinerea dezvoltarii cantitative si calitative a sectorului neguvernamental. În acest context, se defineste rolul centrelor de resurse pentru organizatii neguvernamentale ca structuri suport atât pentru dezvoltarea individuala a organizatiilor, cât si a sectorului asociativ, în ansamblul sau. (Vezi anexa 8)

Directii de actiune ale centrelor de resurse

- Dezvoltarea de parteneriate viabile si cooperari diverse între organizatiile din zona sau sector si, implicit, dintre acestea si alti actori sociali (autoritati locale, firme private) implicati în dezvoltarea zonei sau sectorului respectiv.
- Organizarea de evenimente reprezentative pentru sectorul neguvernamental în ansamblul sau sau pentru organizatiile neguvernamentale active într-un anumit domeniu sau într-o anumita zona geografica. Acestea sunt ocazii în care participantii evalueaza situatia sectorului neguvernamental, identifica problemele comune si propun strategii si directii de actiune viitoare, respectiv formuleaza si transmit societatii pozitia lor comuna referitoare la subiecte de interes larg. (Vezi anexele 6 si 7)
- Dezvoltarea de retele de comunicare capabile sa asigure un schimb de informatii rapid si eficient între organizatii, si între acestea si ceilalti factori locali sau sectoriali care pot avea preocupari comune în dezvoltarea pe termen scurt, mediu sau lung. Editarea de publicatii proprii, administrarea unor canale electronice de comunicare sunt forme prin care centrele de resurse actioneaza în aceasta directie. (Vezi anexa 11)
- Adaptarea mediului de activitate din zona la cerintele si nevoile reale existente. Pentru aceasta trebuie sa planifice si sa puna în practica campanii focalizate de advocacy si lobby la nivelul autoritatilor centrale sau locale, sa sensibilizeze mass media pentru sustinerea acestor actiuni si pentru prezentarea corecta a demersurilor întreprinse.
- Promovarea miscarii asociative si a voluntariatul ca forme de participare publica la viata comunitatii.
- Cresterea accesibilitatii resurselor informationale si de expertiza pentru un numar cât mai mare de organizatii din zona sau sector astfel încât gama de nevoi acoperita sa fie cât mai diversa. (Vezi anexa 10)
- Utilizarea eficienta a resurselor obtinute de organizatii si cresterea impactului produs de activitatile acestora.

Capitolul 5

Relatia dintre organizatiile neguvernamentale si autoritatile publice

Ce înseamna parteneriatul?

Parteneriatul este modalitatea, formala sau informala, prin care doua sau mai multe parti decid sa actioneze împreuna pentru atingerea unui scop comun. (Vezi si anexa 13)

Tipurile de parteneriat pot fi inventariate în functie de diverse criterii, ce pot fi considerate simultan sau independent, generând o tipologie relativ complexa.

Astfel, considerând existenta personalitatii juridice, parteneriatele pot avea un caracter formal sau informal. Parteneriatul **informal** se poate stabili atunci când scopul este suficient de specific, iar atingerea sa nu este o problema, partile fiind structuri de tip similar, cunoscându-se si, eventual, lucrând deja împreuna anterior. În cazul unor sarcini mai complexe sau de termen lung, ori când partenerii sunt structuri de tip diferit (ONG-uri si structuri ale administratiei publice, ONG-uri de nationalitati diferite de exemplu), parteneriatul tinde sa fie **formalizat**.

Un alt criteriu pentru clasificarea parteneriatelor ar fi tipul obiectivului urmarit. Astfel pot fi întâlnite parteneriate **de reprezentare**: federatii, uniuni, consilii, aliante, forumuri, coalitii, etc. respectiv, parteneriate **operationale** ce presupun existenta unor proiecte concrete ca motiv al asocierii.

Parteneriatul, ca modalitate, formalizata sau nu, prin care doua sau mai multe parti decid sa actioneze împreuna pentru atingerea unui scop comun, nu este un scop în sine, ci este un instrument

Atingerea unui scop comun, ca rezultat al unui set de activitati derulate în cadrul unei perioade de timp, în conformitate cu un plan initial, vine sa faca diferenta între conceptul de colaborare si cel de parteneriat, atâta vreme cât, din punct de vedere semantic, diferentele dintre cele doua cuvinte sunt greu sesizabile.

Parteneriatele se pot constitui pe termen lung sau scurt, cu sau fara finantare. Dupa tipul obiectivului urmarit, pot fi întâlnite parteneriate de reprezentare, cum sunt: federatiile, uniunile, consiliile, aliantele, forumurile, coalitiile, etc., respectiv, parteneriate operationale ce presupun existenta unor proiecte concrete ca motiv al asocierii.

Într-o relatie de parteneriat, partile nu trebuie neaparat sa fie considerate ca fiind egale, ci este important ca ele sa fie tratate ca fiind pe pozitii egale, deoarece parteneriatul nu poate fi construit pe o relatie de subordonare. Altfel spus, într-o relatie de parteneriat, puterea de decizie poate sa fie împartita între parti în mod egal sau proportional cu contributia adusa de fiecare parte.

Practica parteneriatului APL-ONG

Avantajele derularii de parteneriate între organizatii neguvernamentale si administratia publica în rezolvarea unor probleme ale comunitatii au fost inventariate si recunoscute de catre reprezentantii ambelor parti.

Un studiu efectuat în România de catre Oficiul pentru Relatia Guvern - ONG în 1998 releva ca, din perspectiva administratiei, avantajele colaborarii cu ONG-urile sunt mai relevante în urmatoarele domenii:

- Identificarea problemelor si nevoilor 53%
- Promovarea participarii civice 35%
- Atragerea de expertiza 34%
- Atragerea de resurse financiare 23%

Accesul la resurse complementare si, implicit, cresterea capacitatii de actiune a partenerilor dincolo de o însumare aritmetica, sporirea credibilitatii si câstigul de imagine al partenerilor, precum si beneficiul social obtinut prin instituirea unor modele pozitive în comunitate, sunt câteva elemente ce vin sa justifice afirmatia de mai sus.

Lista oportunitatilor pentru realizarea unor asemenea demersuri la nivelul oricarei comunitatii locale este extrem de lunga si atunci întrebarea care se naste în mod firesc este de ce nu se regaseste acest tip de abordare în practica curenta a rezolvarii problemelor comunitare.

Lipsa unei culturi asociative la nivelul tuturor potentialilor parteneri, accesul la resurse mai mult decât limitat al oricareia dintre parti, ca si un mediu legislativ neutru, nerestrictiv, dar, în acelasi timp, nestimulativ fata de un demers de tip asociativ, pot fi câteva dintre elementele ce ar putea fi citate ca si raspuns la întrebarea de mai sus.

În procesul de identificare si rezolvare a problemelor comunitatii, organizatiile neguvernamentale sunt considerate ca "alternative" la solutiile administratiei publice. Expresia folosita ar putea crea confuzie. Comunitatile nu sunt puse în situatia de a alege între modelul de dezvoltare propus de administratia publica si unul propus de organizatii, pentru simplul motiv ca organizatiile nu pot lansa o asemenea oferta. Sunt exceptii cazurile în care eforturile organizatiilor ar putea sa duca la rezolvarea în întregime a unei probleme în comunitatea locala.

În acelasi timp însa, modul de actiune al organizatiilor poate reprezenta un model de abordare a problemei, nu neaparat singurul si nu neaparat cel mai bun, dar cu certitudine eficient prin prisma raportului investitie/efect. Acest lucru nu înseamna ca vreodata organizatiile neguvernamentale se vor substitui administratiei publice sau ca vor realiza ele sarcinile acesteia. Organizatiile nu reprezinta o alternativa în sine. Ele reprezinta un mod de actiune complementar activitatii administratiei, prin care comunitatea se autoreponsabilizeaza fata de rezolvarea propriilor probleme.

Organizatiile pot gasi noi solutii pentru probleme cu care se confrunta populatia, dar aceste solutii devin relevante doar daca ele pot influenta procesul de dezvoltare la nivelul întregii comunitati. Administratia si organizatiile neguvernamentale pot oferi, deci, nu alternative în competitie, ci solutii complementare pentru problemele comunitatii, fapt ce deschide calea catre o adevarata colaborare între ele.

În acest context, **parteneriatul poate fi considerat drept un principiu dezirabil de actiune** ce se regaseste, într-o anumita masura, în cultura organizationala si practica unor institutii publice. Cadrul legislativ actual din România permite si chiar încurajeaza dezvoltarea relatiilor dintre administratia publica si organizatiile neguvernamentale. În acest sens, anexa 12 prezinta principalele prevederi legale aplicabile.

Administratia publica, prin statutul ei de “autoritate” în cadrul comunitatii, are un rol determinant în constituirea si derularea de parteneriate cu diversi actori ai comunitatii în vederea solutionarii unor probleme concrete.

Un aport suplimentar de resurse, pe fundalul unei adevarate explozii a nevoilor resimtite de cetatean, coroborata cu o criza cronica de resurse careia administratia trebuie sa îi faca fata, în orice parte a lumii ar functiona ea, reprezinta pentru institutia publica motivatia unei deschideri spre parteneriat în rezolvarea problemelor de interes comunitar.

Asumarea parteneriatului ca principiu de guvernare reprezinta, în acelasi timp, o optiune democratica si, ca atare, are semnificatia unui **mesaj**; în acelasi timp comporta un efort deosebit pentru a-i crea premisele institutionale si procedurale si, prin urmare, are semnificatia unui program de dezvoltare institutionala.

El comporta si avantaje si riscuri, dar **faptul de a asuma binele public comun ca referential** ghideaza ambele parti în aceasta întreprindere.

Printre avantajele sale pentru autoritatile publice se numara cresterea suportului public pentru programele desfasurate de autoritati, atragerea de resurse suplimentare în raport cu cele de care dispune administratia si adecvarea sporita a serviciilor pe care ele le furnizeaza comunitatii.

O cercetare realizata în anii 1997-1999 în 47 de tari, în cadrul unui proiect numit **Societatea Civila în Noul Mileniu**, arata ca cetatenii își doresc si un stat puternic si o societate civila puternica, o întarire a principiilor si practicilor democratice printr-o participare sporita a cetatenilor si a organizatiilor lor la viata publica.

Exista în chip firesc mai multe diferente de abordare între modul în care Autoritatile si ONG-urile se raporteaza la problemele comunitatii.

Un studiu efectuat în România în 1998 releva ca administratia tinde sa deruleze parteneriate cu precadere în unele domenii: somaj, protectie sociala, dezvoltare locala, relatia cetateni-administratie, sanatate, dezvoltarea IMM-urilor, protectia mediului, educatie, dezvoltarea sectorului asociativ non-profit, protectia persoanelor cu handicap, dezvoltarea turismului, protectia copilului, dezvoltarea regionala, cultura.

Un plus de credibilitate au pentru administratia din România ONG-urile care dispun de sedii (îndeosebi daca acestea sunt închiriate de la

administratia locala), echipamente, resurse documentare, staff si daca au printre membri sau colaboratori functionari din administratie.

În determinarea vocatiei parteneriale a organizatiilor selectate, reprezentantii administratiei tind sa utilizeze, în aceasta ordine, urmatorii indicatori: obiectivele organizatiei, publicul tinta, resursele organizatiei, impactul, participarea publica asigurata. Exista o diferenta consistenta între aceasta grila de evaluare si cea practicata de fundatiile finantatoare (ponderea relativ redusa acordata impactului, de exemplu), ceea ce se poate explica prin diferenta de experienta în ceea ce priveste evaluarea unei organizatii si a programelor acesteia.

În general, administratia crede ca depasirea dificultatilor financiare si asigurarea dotarilor pot rezolva problemele, însa are mai putina încredere ameliorarea cadrului legislativ ca solutie pentru problemele cu care se confrunta.

O cercetare facuta în urma cu 3 ani în Statele Unite a urmarit definirea specificului proiectelor derulate împreuna, evaluarea parteneriatului, determinarea factorilor care îl obstacoleaza, determinarea diferentelor în ce priveste luarea deciziilor, stilul de lucru si a altor elemente organizationale care influenteaza parteneriatul

Între elementele diferit reperate au fost retinute:

Resurse diferite

în cazul autoritatilor: alocarea de fonduri publice, precum si capacitatea de a emite reglementari

în cazul ONG-urilor : accesarea de fonduri private, expertiza pentru solutionarea unor probleme specifice si capacitatea de a mobiliza voluntari

Mod de lucru:

- în cazul autoritatilor: capacitatea de operare limitata la atributiunile prevazute în reglementarile proprii, capacitatea de reactie întârziata de birocratie, tendinta de a da prioritate problemelor generale
- în cazul ONG-urilor: flexibilitate mai mare, capacitatea de reactie mai rapida, tendinta de a se focaliza pe probleme specifice

Structura si cultura organizationala

- autoritatile: organizatii mai curând mari si cu structuri complexe
- ONG-urile: organizatii mai curând mici si cu structuri simple

Diferențele pot provoca tensiuni; au fost identificate principalele obstacole în calea asigurării unor relații eficiente între ONG-uri și autoritățile publice locale:

- A. Diferența de percepții a celor două părți referitoare la aceleași situații.
- B. Lipsa de înțelegere a specificului activității desfășurate de celălalt.
- C. Efectele particularităților economice și culturale ale comunității asupra stilului de comunicare, a modului de distribuire a informațiilor și a modului de luare a deciziilor.
- D. Diferența de putere în cadrul relațiilor dintre cele două părți.

Elementul comun sesizat de ambele părți este faptul că se adresează aceluși grup țintă (membrii comunității, care au aceleași probleme) și capacitatea de identificare a unor soluții pentru obstacolele menționate pot face, însă, ca prin cooperare, administrația și ONG-urile să servească mai bine comunitatea.

Cooperarea este facilitată în cazul în care:

- Se cooperează pe o singură problemă
- Scopurile sunt clar definite
- Este practicat participarea publică în procesul de soluționare a problemelor comunității
- Sunt alocate timp și resurse pentru planificarea cooperării
- Sunt stabilite clar intențiile și dimensiunile cooperării
- Sunt clar identificate evaluate și alocate resursele pentru cooperare
- Se realizează o comunicare sistematică și adecvată

Cercetarea efectuată în România în 1998, a condus la identificarea, în viziunea reprezentanților administrației, a următoarelor **principale obstacole**, în calea parteneriatului administrație - ONG:

- Deficiențe în funcționarea autorităților locale 29%
- Cadru instituțional și legislativ neadecvat 22%
- Resursele autorităților locale 15%
- Disfuncționalități în funcționarea ONG-urilor 15%
- Lipsa de informare 10%

Evaluarea ONG de catre administratia publica

În vederea evaluarii potentialului ONG-urilor de a fi asociate în procesul de elaborare, implementare si evaluare a politicilor publice, precum si pentru a putea pune în aplicare prevederile Capitolului VIII al Ordonantei nr.26/2000, este util ca administratia locala sa-si elaboreze o metodologie adecvata.

Perceptia publica asupra ONG-urilor este un factor în aprecierea acestui potential.

ONG-urile prezinta un grad de încredere superior celui pe care îl manifesta cetateanul în raport cu autoritatile. Aprecierea cetatenilor pentru ONG-uri este cu atât mai mare cu cât:

- Ele faciliteaza participarea cetatenilor
- Întaresc coeziunea si solidaritatea
- Se implica în parteneriate cu autoritatile
- Au radacini locale solide

Ele prezinta o mai mica încredere daca sunt percepute ca parte a sistemului (a puterii), beneficiare si consumatoare de resurse publice, ori daca sunt percepute ca slabe sau centrate pe realizarea propriilor lor scopuri, daca acestea sunt diferite de cele ale comunitatii.

Mai importanta decât aceasta perceptie este, însa, capacitatea institutionala a ONG-urilor. Vezi anexa 14.

Criterii de evaluare a politicilor publice privind ONG

În intentia de a asigura posibilitatea unei evaluari a gradului de deschidere pe care administratia publica îl manifesta fata de organizatiile neguvernamentale, ca potentiali parteneri în rezolvarea problemelor locale, s-a încercat definirea unor criterii care sa asigure un cadru unitar de evaluare al comportamentului asociativ al administratiei publice în raport cu ceilalti potentiali parteneri comunitari.

Aceste criterii pot fi prezentate astfel:

- a) existenta de structuri institutionalizate care sa relationeze administratia publica cu sectorul asociativ, cum sunt de exemplu:

- structuri permanente cu rol consultativ (consilii consultative) pe lângă diverse institutii ale administratiei publice formate din reprezentanti de organizatii neguvernamentale
 - structuri permanente de comunicare
 - existenta unui corp de functionari publici specializati în relatia cu ONG (si în cazul carora , eventual la momentul angajarii, CV-ul candidatului sa probeze experienta personala obtinuta în mediul asociativ)
- b) existenta unor moduri de solutionare univoc si clar definite, ca procese institutionalizate repetabile, care sa duca la rezultate similare în conditii similare de desfasurare, cu alte cuvinte, existenta unor proceduri coerente care sa normeze aspecte importante ale relatiei dintre administratia publica si organizatii neguvernamentale, cum ar fi de exemplu:
- transparenta procesului de decizie institutionala si accesul la informatii
 - accesul la resurse (sedii, finantari, etc.)
 - acordarea de facilitati la nivel local
 - posibilitatea dezvoltarii de proiecte comune
 - participarea în comun la elaborarea unor strategii
- c) aplicarea principiului egalitatii oportunitatii sanselor oricarei organizatii neguvernamentale solicitante
- d) aplicarea principiului cererii si ofertei în relatia administratie publica locala - ONG
- e) utilizarea de criterii clare de selectie a serviciilor oferite de organizatii
- f) accesul organizatiilor la contractarea de servicii publice în conditii de egalitate cu agentii economici
- g) înregistrarea de informatii relevante referitoare la organizatiile care activeaza în zona geografica acoperita (vezi anexa 16)
- h) existenta unei fise postului functionarului public care are în atributii relatia cu organizatiile neguvernamentale este elaborata în colaborare cu organizatiile locale (vezi anexa 15).
- i) existenta unui cadru normativ stimulatv elaborat la nivel local pentru constituirea si derularea parteneriatelor
- j) existenta unor preocupari de crestere a responsabilizarii alesilor în raport cu electoratul.

Recomandari pentru dezvoltarea parteneriatului APL-ONG

Recomandari generale

Problema parteneriatului dintre administratie publica si organizatii neguvernamentale a reprezentat un punct de interes în politica promovata de catre sectorul neguvernamental românesc, înca din perioada mandatului primului Grup pentru Implementarea Rezolutiilor Forumului National ONG (GIR), format în 1998.

Astfel, printre activitatile mentionate în cadrul unei propuneri a GIR cu privire la directiile de actiune viitoare ale sectorului asociativ se numara si unele ce privesc în mod direct tema în discutie:

- a) Întarirea capacitatii administratiei publice centrale si locale de a lucra cu societatea civila manifestata prin:
 - elaborarea de proceduri de agreare de catre administratia publica a organizatiilor neguvernamentale în calitate de furnizori de servicii
 - organizarea unor centre de consultare a cetatenilor
- b) Implicarea cetateanului în elaborarea deciziei publice pe baza unor proceduri prestabilite

Recomandari si sugestii practice

Lydian Altman-Sauer, Margaret Henderson si Gordon P. Whitaker, au propus câteva sugestii practice pentru cele doua parti în vederea promovarii parteneriatului administratie - ONG

Ce pot face organizatiile neguvernamentale

1. Sa informeze autoritatile locale despre progresul lor de-a lungul anului nu numai în cadrul procesului de initiere de parteneriate sau de strângere de fonduri.
 - sa transmita periodic rapoarte si buletine informative;
 - sa foloseasca situatii formale si informale ca oportunitati pentru a discuta despre evenimente curente;
 - sa discute mai mult despre problema fondurilor si a crizelor imediate;
 - sa invite un oficial din administratia publica locala sa faca parte din consiliul de conducere al organizatiei.

2. Sa dea atentie modului de functionare a întregii comunitati, nu numai grupului tinta al organizatiei.
 - sa creeze si sa mentina rolul si locul organizatiei în structura întregii comunitati;
 - sa reprezinte o prezenta constanta ca o resursa de expertiza si cunostinte în domeniul de expertiza al organizatiei;
 - sa fie informati despre evenimentele curente si despre personalitatile din comunitate;
 - sa participe frecvent si sa se implice activ la întâlnirile comunitatii, chiar daca nu se întrevede un beneficiu evident sau imediat pentru organizatie.

3. Sa fie cât mai responsabil si mai corect din punct de vedere si sa prezinte cât mai explicit aceste evidente în mod public.
 - sa faca publice informatii referitoare la procesele de auditare si de analiza financiara ale organizatiei;
 - sa actualizeze frecvent si sa faca accesibile informatii despre politicile si procedurile proprii;
 - sa invite manageri financiari sa se implice în activitatea de control financiar a organizatiei.

4. Sa întareasca încrederea publicului în organizatie prin prezentarea unei imagini demne de încredere si profesionista;
 - sa transmita mesaje consecvente despre misiunea, scopul si activitatile organizatiei;
 - membrii organizatiei sa se poarte si sa comunice conform normelor din comunitate;
 - sa dea atentie la detalii, cum ar fi utilizarea aceleasi sigle, antet si format în toate documentele organizatiei.

5. Sa ajute comunitatea sa învete cum sa gestioneze problemele de care este preocupata organizatia si care nu sunt suficient aprofundate, atractive, sau care sperie publicul larg.
 - sa identifice sursa oricarei aversiuni referitoare la problema identificata de organizatie;
 - sa nascoceasca strategii care sa retina atentia comunitatii;
 - sa minimizeze orice caracteristici superficiale care ar putea fi folosite de catre administratia locala ca o scuza pentru a privi cu suspiciune lucrul organizatiei;
 - sa comunice într-un stil si de o maniera care sa-i faca pe oameni sa vorbeasca cu respect despre problemele abordate de organizatie.

Ce pot face autoritatile publice locale

Sa minimizeze frustrarile, neînțelegerile sau neîncrederea în ONG-uri înca din stadiul de proiectare bugetara, prin diseminarea de informatii despre fonduri; spre exemplu:

- sumele de bani disponibile;
- procesele de selectare si evaluare a proiectelor;
- asteptarile privind raportarile si justificarile financiare.

Sa asigure administrarea transparenta a cererilor de finantare venite din partea ONG-urilor si prezentarea lor factorilor de decizie locali în vederea minimizarii duplicarii eforturilor si cresterii gardului de comunicare între finantatori.

Sa abordeze problemele si nevoile ca aparținând întregii comunitati, nu numai ONG-urilor prin:

- recunoasterea ca si clienti ai ONG-urilor (cu acces la resurse) a membrilor comunitatii;
- explicitarea aprecierii pentru misiunile asumate de catre ONG-uri.

Sa recunoasca potentialul ONG-urilor ca pe o investitie serioasa.

- sa recunoasca valoarea, expertiza si profesionalismul cu care pot veni angajatii din ONG-uri;
- sa sustina sectorul neguvernamental în efortul sau de crestere a profesionalismului activitatilor desfasurate;
- sa ia în considerare impactul economic pe care programele ONG-urilor îl poate avea asupra dezvoltarii economice locale.

Ce pot face împreuna organizatiile neguvernamentale si autoritatile publice locale

1. Sa schimbe informatii, atât în timpul relatiilor de lucru în comun, cât si în general
 - pot finanta un forum anual de servicii pentru comunitate la care sa participe autoritati locale, reprezentanti de ONG-uri, alesi locali si voluntari ai comunitatii;
 - sa întreprinda eforturi pentru realizarea în comun a planificarii strategice în legatura cu probleme specifice de interes comun;
 - sa considere ca serviciile asigurate deservesc aceeasi populatie din aceeasi zona;

- sa tina periodic întâlniri cu participarea reprezentantilor ONG-urilor, a administratiei locale sau a celor doua sectoare în comun.
2. Sa puna în comun unele resurse
 - sa invite reprezentanti ai altor tipuri de organizatii sa participe la sesiuni de formare pe care le organizeaza de obicei sectorul ONG-urilor locale sau administratia locala;
 - sa ofere sau sa împartaseasca expertiza prin asigurarea de instruire sau în cadrul întâlnirilor cu reprezentanti ai altor tipuri de organizatii;
 - sa asigure sau sa împarta spatiile disponibile pentru birouri, activitati de instruire, sau pentru întâlniri;
 - sa dea posibilitatea ca reprezentanti ai celor doua sectoare sa se implice împreuna în diverse comitete si comisii de lucru pe probleme de interes local;
 - sa puna la dispozitia altor organizatii echipament sau mobilier la mâna a doua.
 3. Sa dezvolte ghiduri clare despre asteptarile fiecaruia si sa lucreze ca acestea sa fie armonizate de comun acord
 4. Sa recunoasca faptul ca cealalta parte poate reprezenta cel mai bun suport pentru înțelegerea si administrarea presiunilor cu care se lucreaza în sectorul public.

Parteneriatul administratie – ONG în comunitati mici. Cazuri de succes

În continuare sunt prezentate câteva proiecte derulate în localitati mici în parteneriat de ONG-uri si administratie. Unele au fost prezentate în cadrul Forumului National ONG din 2002, initiatorilor lor solicitându-li-se sa evidentieze necesitatea care a generat proiectele respective, dificultatile întâmpinate si solutiile gasite de parteneri.

Telecentrele¹

Ce este un Telecentru ? Dupa cum le prezinta promotorii lor în România, ele reprezinta:

¹ de vizitat www.telecentru.ro

Teren pentru organizarea diferitelor programe
Educatie permanenta
Loc de intalnire pentru generatii
Eficientizarea comunitatii
Catalizatorul energiei creatoare dintr-o comunitate
Evolutie
Neutralizarea conflictelor
Transmiterea informatiilor
Resurse valorificate
Un camin pentru fiecare

În fapt telecentrul este un centru de resurse ce ofera servicii în domeniul comunicarii si informarii comunitare. Prin activitatea sa multifunctionala, Telecentrul realizeaza o conexiune vitala pentru mediul rural, aceea între oameni, informatii si oportunitati, dovedindu-se în acest mod un instrument major de dezvoltare comunitara prin scoaterea comunitatilor rurale din izolarea informatională si crearea unui sistem de informare-comunicare eficient prin telecentru între:

- comunitate si administratie
- agenti economici de pe plan local, national si international
- ONG-uri
- ONG-uri si comunitate.

Este facilitata astfel dezvoltarea sociala, culturala si economica prin identificarea si exploatarea unor resurse si oportunitati anterior inaccesibile: oportunitati de finantare, know-how, piete de desfacere.

Principiile de functionare ce stau la baza unei structuri de tip telecentru sunt urmatoarele:

- are utilitate publica, oferta de servicii se adreseaza tuturor membrilor comunitatii, fara discriminari; si un control exercitat de catre comunitate (gazda telecentrului fiind o organizatie neguvernamentala)
- profilul sau este multifunctional, cu servicii de calitate, permanent adaptate necesitatilor comunitatii;
- reprezinta un forum si catalizator al comunitatii, actionând în mod responsabil;
- asigura promovarea unor tehnologii moderne de comunicare si instruire;
- actioneaza în mod responsabil si independent (nu este deci o anexa a primariei) însa colaboreaza atât cu administratia locala, institutiile de stat cât si cu agentii economici la nivel local si judetean.

Caracteristic, standardele tehnice ale unei structuri de tip telecentru sunt urmatoarele:

1. Existenta unei persoane, responsabile de activitatea telecentrului
2. Un spatiu separat de functionare pus la dispozitia telecentrului
3. Cel putin 5 tipuri de servicii oferite în mod permanent comunitatii deservind nevoi identificate împreuna cu factorii de decizie din comunitate.
4. Cel putin o resursa informationala permanenta
5. Dotare tehnica de cel putin 2 calculatoare si 1 imprimanta
6. Un orar de functionare de cel putin 2 ore pe zi
7. Organizatia care gazduieste telecentrul trebuie sa aiba personalitate juridica.

Telecentrul va contribui în mod esential si la schimbarea mentalitatii membrilor comunitatilor nrnale transformându-i în initiatori si participanti activi la procesele de luare a deciziilor publice.

Preselectia comunitatilor beneficiare se realizeaza pe baza de propuneri de proiect, dupa care reprezentantii CREST efectueaza o vizita în comunitatile aplicante cu scopul de a dobândi o imagine clara a situatiei locale.

Obstacole intervenite pe parcursul proiectului si modul de depasire a acestora:

- lipsa sustinerii initiativei locale din partea Administratiei Publice în comunitatile în care acestia nu au fost consultati – depasirea obstacolului s-a realizat prin demararea unor procese de planificare participativa în care au fost implicati deja si reprezentantii Administratiei
- greutatea în identificarea persoanelor care sa devina coordonatori ai telecentrului – modul de depasire: interventie cu persoanele care activeaza deja în alte telecentre.
- uneori, în cazul în care telecentrul este sustinut de primarie, apare un grad de reticenta din partea comunitatii. Cetatenii vad telecentrul drep un serviciu al primariei. Depasirea situatiei s-a realizat prin dezvoltarea a cât mai multor cai de comunicatie între telecentru si comunitate.
- în unele comunitati au aparut conflicte între organizatia gazda a telecentrului si Primarie, datorita lipsei comunicarii – metoda de depasire a fost de asemenea initierea planificarii participative si identificarea unei persoane care sa asigure legatura informationala dintre institutii.

Ideea de telecentru este promovată și în județul Timis, unde organizația lider este Centrul de Asistență Rurală din Timisoara, centru cu care CREST a încheiat un protocol de colaborare pe termen lung.

În ceea ce privește viabilitatea pe termen lung a proiectului, CREST va urmări dobândirea autonomiei financiare a TeleCentrelor, realizabilă prin activități proprii generatoare de venit, respectiv printr-o cofinanțare din partea administrației publice locale, a ONG-urilor locale și a sectorului privat.

Promotorul local²

Promotorul local este cel mai vizibil proiect derulat de către Centrul de Asistență Rurală (CAR).

Obiectivul general al CAR este îmbunătățirea performanțelor administrației publice locale în domeniul dezvoltării economico-sociale prin înființarea și operationalizarea postului de promotor local în cadrul primăriilor din județul Timis.

Obiectivele CAR sunt:

- stimularea și încurajarea unei atitudini proactive în comunitățile rurale pentru o dezvoltare durabilă
- dezvoltarea parteneriatelor strategice, durabile și eficiente
- diseminarea modelelor și soluțiilor de succes și a esecurilor
- dezvoltarea unor metode și instrumente specifice dezvoltării rurale

Proiectul *Promotorul Local* a început imediat după înființarea CAR de către Fundația pentru o Societate Deschisă România, în ianuarie 2000. Prin intermediul proiectului au fost selectați, pregătiți și încadrați în cadrul primăriilor unei părți a comunelor și orașelor mici din județul Timis specialiști în dezvoltare locală.

Rezultate obținute până în prezent:

- 22 de promotori locali activi în județul Timis care lucrează în rețea și în echipe, pe domenii diferite, împreună cu coordonatorii de programe ai CAR și colaborează cu instituții și organizații locale și naționale.
- Prin finanțare CAR, au fost echipate primăriile implicate în proiect, cu calculatoare, imprimante și software.

² de vizitat www.rural-center.org

- În localitatea Periam s-a creat postul de promotor local la initiativa proprie a primariei.
- promotorii locali au urmat cursuri de perfectionare în domeniul dezvoltarii rurale.
- au fost obtinute finantari prin proiecte, pentru localitatile Margina, Buzias si Jimbolia, din fonduri USAID, PHARE-Fondul pentru Modernizarea Administratiei Publice Locale, Ministerul Muncii si Solidaritatii Sociale si Fondul de parteneriat pentru Romi.
- promotorii locali au întocmit fise de proiecte pentru infrastructura în mediul rural în vederea crearii bazei de date pentru implementarea programului SAPARD în judetul Timis
- La initiativa organizatiei Tinerii Prieteni ai Naturii si cu sustinerea CAR, promotorii locali din 7 comune au fost implicati în proiectul „Paduri pentru Viitor 2001, care a avut ca scop crearea de perdele de protectie, respectiv umbrare pentru vite, în functie de nevoile specifice ale localitatilor. Sustinerea financiara a venit din partea Fundatiei pentru Parteneriat Comunitar din Miercurea Ciuc prin Programul Român de Parteneriat pentru Mediu si al primariilor locale.
- La initiativa echipei de promotori locali din domeniul social si cu colaborarea Biroulul Social din cadrul Consiliului Judetean Timis, Centrul de Asistenta Rurala a elaborat un studiu asupra situatiei serviciilor sociale ale administratiei publice în judetul Timis. Au fost definite directii de actiune pentru stimularea dezvoltarii de servicii sociale în mediul rural care au fost prezentate Comisiei Sanatate si Protectie Sociala a Consiliului Judetean Timis.
- Crearea unei retele a lucratorilor sociali în judetul Timis, initiativa încurajata de promotorii locali, care are ca si obiectiv integrarea serviciilor sociale neguvernamentale si guvenamentale existente si încurajarea de noi servicii în cadrul unei retele la nivel judetean.
- Impreuna cu Consiliul Judetean Timis si cu Directia Judeteana pentru Cultura, Culte si Patrimoniu Cultural National Timis s-a initiat un proiect adresat referentilor culturali din mediul rural.
- Cu ajutorul promotorilor locali se desfasoara un programul de finantari pentru sprijinirea grupurilor de initiativa din mediul rural în judetul Timis Programul are ca obiectiv general dezvoltarea durabila participativa a comunitatilor rurale din judetul Timis. Grupurile de initiativa sunt încurajate sa-si identifice nevoile si sa-si organizeze activitatea pe baza de proiecte care sa rezolve probleme punctuale si sa contribuie la întarirea spiritului comunitar.
- Facilitarea înfiintarii de telecentre

Parteneri:

Primariile din judetul Timis care au optat pentru implementarea programului în cadrul institutiei locale, Agentia de Dezvoltare Economico-Sociala a Judetului Timis (ADETIM) si Camera de Comert, Industrie si Agricultura Timisoara.

Dificultati:

selectarea persoanei potrivite pentru postul de promotor local
adaptarea în echipa primariei, în situatia în care persoana aleasa pentru
postul de promotor nu a fost localnic
salarizare diferita în primariile implicate în program
mentalitatea în cadrul administratiei publice locale rurale
neajunsurile
statutul de functionar public (inflexibilitate, etc.)

Consiliul Local al Copiilor/Tinerilor

Consilii locale ale copiilor si tinerilor exista în România din 1994, când Asociatia MASTER Forum a declansat un proiect numit PAL-TIN (Participarea Tinerilor la Administrarea Locala) prin care a initiat si sprijinit înfiintarea de astfel de structuri de participare a copiilor si tinerilor.³

În 8 ani au fost create aproape 60 de astfel de consilii în 25 de judete. Dintre acestea 8 au luat fiinta în mediul rural (din Teleorman, Buzau, Salaj, Galati, Vâlcea) si alte 8 în localitati urbane de sub 20.000 locuitori (din Prahova, Timis, Sibiu, Satu-Mare, Maramures).

Consilierii copii sunt alesi de colegii lor de generatie, dupa un model similar cu cel al alegerii consiliilor locale ale adultilor, scolile reprezentând circumscriptiile electorale. Procesul alegerilor este administrat de asemenea de copii si de tineri.

Dupa alegeri, pe durata mandatului de 2 ani pentru care sunt alesi, tinerii consilieri se straduiesc sa isi puna în aplicare promisiunile electorale si sa "faca tot ce sta în puterile lor pentru binele copiilor" din localitatea respectiv, asa cum au jurat în momentul validarii lor ca membri ai Consiliului Local al Copiilor.

³ de vizitat www.paltin.ro

Sprrijiniti mai mult sau mai putin de autoritati, de institutiile scolare, de organizatii neguvernamentale locale, consiliile constituie atât un spatiu de exprimare si de manifestare al tinerilor, cât si o provocare pentru adulti, prin exigenta de a asocia copiii si tinerii la luarea deciziilor care îi privesc.

La nivel national au fost implicati în alegeri peste 160.000 de copii si de tineri, între 12 si 16 ani, au candidat peste 3.000 de copii si au fost instruiti peste 1500 de copii si tineri (în management organizational, management de proiect, comunicare, atragere de fonduri, imagine) pentru a face fata exigentelor decurgând din conditia de tânar consilier local.

În acest an sa împlinit un deceniu de la adoptarea Chartei participarii tinerilor la viata locala si regionala prin *Recomandarea nr.237/1992* a Conferintei Puterilor Locale si Regionale din Europa.

Un studiu consacrat monitorizarii aplicarii prevederilor Chartei în România – realizat de MASTER Forum în 1999 - a confirmat faptul ca, desi ideea participarii tinerilor la viata locala este unanim admisa, multe prevederi ale Chartei nu sunt puse în aplicare.

Nu a fost surprinzatoare constatarea ca standardele europene stipulate de Charta par a fi în mai mare masura îndeplinite în localitatile în care functioneaza consilii locale ale copiilor si tinerilor.

Cu prilejul reuniunii nationale PAL-TIN din 2001, a fost adresat participantilor, membri ai consiliilor locale ale copiilor si tinerilor, un chestionar vizând determinarea locului tinerilor în viata comunitatii.

Dintre tinerii care au raspuns la chestionar, majoritatea au considerat (prin calificativele “în mare masura” si “în foarte mare masura”) consiliul copiilor ca reprezentând o **posibilitate de actiune civica** (93%), un **spatiu de exprimare** (83%), o **forma de pregatire pentru a deveni cetatean** (82%), **raspunzând nevoii lor de participare la viata comunitatii** (71%) **si pregatirii pentru o cetatenie europeana** (63%).

Specificul Proiectului PAL-TIN este ca el se adreseaza copiilor si tinerilor vizând stimularea participarii acestora la viata locala, formarea si afirmarea civismului, a unei cetatenii democratice.

Ce rezultate vizibile au fost obtinute?

- Constientizarea tinerilor asupra faptului ca au drepturi si obligatii fata de comunitatea în care traiesc si datoria de a se implica în solutionarea problemelor acesteia
- Sensibilizarea autoritatilor pentru asocierea acestor consilii ca parteneri în proiectele comunitatii:
- Sensibilizarea unor structuri asociative locale de tineret care au sesizat avantajele situarii pe pozitii comune în revendicarea unei politici locale pentru tineri.
- Cadrele didactice au devenit mai constiente de avantajele reconsiderarii institutiei scolii ca centru de învatare comunitara.
- Mass media, care a sustinut de la bun început Consiliile Locale ale Copiilor si Tinerilor, si-a modificat atitudinea de la o sustinere îngaduitoare, usor amuzata, înspre sustinere puternica si argumentata.

Fiii satului

Surprinzator de putin extinsa, aceasta initiativa consta în atragerea unei resurse legate de comunitate – oamenii de valoare care au plecat pentru studii sau pentru a lucra în alte localitati, resedinta de judet de cele mai multe ori, ajungând sa ocupe pozitii sociale si publice importante în administratie, în domeniul afacerilor, al mass media.

Initiativa consta în a identifica aceste persoane si în a le solicita un sprijin pe care probabil îl pot acorda, date fiind pozitiiile pe care acestia le ocupa în momentul de fata.

O atentie speciala poate fi acordata studentilor plecati din localitate, care pot fi asociati ca si consultantii pentru explorarea posibilitatilor de dezvoltare a comunitatii.

În afara expertizei astfel atrase, sentimentul comunitar, solidaritatea si capitalul social al localitatii respective vor avea de câstigat.

Asociatia intercomunala/micro-regiunea

Asociatiile intercomunale sau micro-regiunile reprezinta forme de success în abordarea problemelor zonale prin atragerea mai multor comunitati în vederea participarii lor la dezvoltarea locala.

Un exemplu de asociatie intercomunala creata în carul unei micro-regiuni este cea a comunelor Capâlnita, Lueta si Vlahita din judetul Harghita. Între fondatori s-au aflat atât administratia locala cât si firme si organizatii neguvernamentale din regiune, precum si Consiliul Judetean Harghita.

Consiliul de conducere este determinat proportional în raport cu numarul locuitorilor celor 3 comune participante, iar de partea executiva este responsabil un presedinte executiv, ajutat de 2 angajati cu studii superioare. Scopul asocierii a fost acela de a elabora si promova programe de dezvoltare si de atragere de resurse financiare necesare pentru fiecare dintre cele trei comune dar si pentru micro-regiunea pe care o alcatuiesc.

Înfiintarea unei asemenea asociatii s-a realizat în conformitate cu prevederile Ordonantei 26 din 2000. Autoritatile publice carora o astfel de asociatie urmeaza a le solicita sa fie luate în evidenta sunt atât structurile de nivel judetean, cât si Ministerul Strategiei si Prognozei.

Pentru determinare/definirea identitatii micro-regiunii sunt de avut în vedere:

- Conditile fizico-geografice
- Profilul activitatilor economice
- Dotarea infrastructurala
- Structura institutiilor publice
- Gradul de dezvoltare a serviciilor publice
- Factorii demografici
- Aspectele culturale

Definirea strategiei asociatiei micro-regiunii presupune identificarea de raspunsuri la urmatoarele întrebări:

- Care sunt prioritatile pentru microregiune?
- Pe ce directii se poate fundamenta dezvoltarea sustenabila a microregiunii?
- Care sunt factorii care pot aduce schimbarile dezirabile?
- Care sunt alternativele în materie de scenarii de dezvoltare?
- Care sunt rolurile pe care institutiile publice si ceilalti actori locali îl au în aceste procese?
- Care sunt conditiile de creat pentru a avea un mediu de afaceri prielnic si o crestere economica în microregiune?
- Cum se pot elimina riscurile si accidente ecologice în microregiune?
- Cum se pot moderniza si dezvolta serviciile în microregiune?⁴

⁴ de vizitat www.civitas.ro/romanian/index.html

Capitolul 6

AID-ONG si comunitatile mici

Proiectul Promovarea vietii asociative în comunitati mici

Context

Proiectul a fost dezvoltat pentru a furniza un raspuns situatiei actuale în privinta distributiei geografice a organizatiilor neguvernamentale în judetul Timis, caracterizata printr-un deficit major în mediul rural, respectiv în orasele mici. Statistic, la 100 de organizatii înregistrate juridic în Timisoara si Lugoj, cele doua orase mari ale judetului, corespund 18 organizatii înregistrate juridic în toate cele cinci orase mici, si doar 5 organizatii în toate cele 75 de comune.

Aceste dispropotii în raspândirea initiativelor nonprofit survin pe fondul cunoscut al problemelor sociale si economice mult mai acute cu care se confrunta, în general, în întreaga tara si în aceasta perioada a tranzitiei, comunitatile din localitatile rurale si orasele mici în comparatie cu cele din orasele mari.

În continuare, si în pofida recunoasterii acestor realitatii, orasele mari concentreaza, la nivelul judetului, partea covârșitoare atât a activitatilor economice dar si a programelor sociale derulate de sectorul public sau prin initiative ale sectorului asociativ.

Opinia AID-ONG este ca aparitia si dezvoltarea unor forme asociative active în mediul rural poate determina pe termen mediu si lung cresterea potentialului de dezvoltare locala si a gradului de utilizare a acestuia. Pentru optimizarea procesului de dezvoltare locala este necesara încurajarea actiunii sinergice a structurilor asociative si a institutiilor administratiei publice locale.

Proiectul, derulat în parteneriat de AID-ONG si Prefectura Judetului Timis continua o relatie de buna colaborare între cele doua institutii.

Finantarea proiectului a fost asigurata de catre Uniunea Europeana prin intermediul programului Initiativa Europeana pentru Democratie si Drepturile Omului.

Scopul proiectului

Scopul proiectului este promovarea vietii asociative în mediul rural si orasele mici din judetul Timis. Grupurile tinta ale proiectului sunt comunitatile locale din 5 orase mici si din 15 comune ale judetului, precum si primari, viceprimari si functionari din primariile de orase mici si comune din judet.

Obiective

Obiectivele proiectului sunt:

Informarea cetatenilor cu privire la conceptul de organizatie neguvernamentala, în vederea stimulării constituirii de noi organizatii în 20 de localitati ale judetului Timis, orase mici si comune.

familiarizarea, pe durata derularii proiectului, a unui numar de 150 de reprezentanti ai institutiilor administratiei publice locale din orasele mici si comunele judetului Timis, primari sau viceprimari, pe de o parte, functionari din aparatul primariilor, pe de alta parte, cu problematica relatiei APL-ONG

Activitati prevazute în cadrul proiectului

În cadrul proiectului vor avea loc activitati destinate stimulării interesului si cresterii gradului de cunoastere în comune si orase mici ale judetului în ceea ce priveste conceptul de organizatie neguvernamentala:

- mese rotunde de pregatire a interventiei proiectului
- stagii de formare a reprezentantilor administratiei publice locale
- campanii de informare a cetatenilor, prezentari de asociatii si fundatii care deruleaza proiecte (si) în mediul rural
- editarea si distribuirea unei lucrari referitoare la constituirea si functionarea organizatiilor neguvernamentale si relatiile acestora cu administratia publica locala
- acordarea de servicii persoanelor si grupurilor interesate de constituirea de organizatii neguvernamentale în comunitati mici

AID-ONG - Agentia pentru Informarea si Dezvoltarea Organizatiilor Neguvernamentale

Profilul institutiei

Agentia pentru Informarea si Dezvoltarea Organizatiilor Neguvernamentale functioneaza ca si centru de resurse pentru organizatii nonprofit oferind informatii, instruire si asistenta tehnica celor interesati. AID-ONG actioneaza în favoarea unui mediu stimulatív pentru organizatii neguvernamentale si pentru promovarea voluntariatului. Agentia desfasoara o gama larga de activitati orientate spre dezvoltarea sectorului asociativ si cresterea calitatii activitatilor derulate în cadrul acestuia. Beneficiarii directi ai acestor activitati sunt organizatiile neguvernamentale, implicit însa, beneficiaza întreaga comunitate.

AID-ONG administreaza programe atât la nivel local, cât si national. Începând cu toamna anului 2001, agentia își desfasoara activitatea ca si centru regional de resurse pentru organizatii neguvernamentale din Regiunea de Dezvoltare V-Vest, constituita din judetele Arad, Caras-Severin, Hunedoara si Timis.

Pentru asigurarea legaturii directe între agentie si comunitate, Consiliul de Conducere include sase reprezentanti ai sectorului nonprofit si câte un reprezentant al autoritatilor publice ce actioneaza la nivel local: Primaria Municipiului Timisoara, Prefectura Judetului Timis si Consiliul Judetean Timis.

Personalul agentiei e format, în buna parte, din lideri de organizatii locale.

Afilieri

AID-ONG este membra a Orpheus Civil Society Network, o retea deschisa si descentralizata a centrelor de resurse din Europa Centrala si de Est. Scopul ei este de a oferi informatii si asistenta asociatiilor si fundatiilor. Agentia este, deasemenea, membra a retelei centrelor de resurse pentru ONG din România.

Scurt istoric

Constituita în 1997, Agentia este primul centru de resurse, în alt oras decât capitala tarii, ce functioneaza ca persoana juridica distincta. De asemenea, este primul centru de resurse informationale pentru organizatii

neguvernamentale din România ce are printre fondatori autoritati publice. AID-ONG este o initiativa a Clubului Timisoara al Asociatiei Pro Democratia si are drept co-fondatori Primaria Municipiului Timisoara si Prefectura Judetului Timis.

Directii de actiune:

cresterea profesionalismului si promovarea de standarde de calitate în activitatile desfasurate de organizatiile neguvernamentale nonprofit;

întarirea rolului si cresterea vizibilitatii sectorului neguvernamental în comunitate;

încurajarea dialogului si colaborarii dintre ONG, precum si dintre organizatii si alte institutii relevante ale comunitatii, cum ar fi autoritatile publice, companii comerciale si mass media;

stimularea implicarii organizatiilor neguvernamentale în procesul de integrare europeana;

consolidarea rolului si vizibilitatii sectorului nonprofit în dezvoltarea comunitatii;

- cresterea disponibilitatii spre voluntariat a comunitatii prin dezvoltarea spiritului filantropic, atât la nivelul cetateanului, cât si al agentilor economici.

Programe permanente:

- colectarea si distribuirea de informatii actualizate privind activitatile derulate în cadrul sectorului asociativ / administrarea de baze de date privind activitatea organizatiilor neguvernamentale;
- editarea de publicatii: *Calendarul lunar al activitatilor ONG din judetul Timis*, planificatorul trimestrial *Oportunitati pentru ONG*, *Catalogul ONG Timis*;
- administrarea de liste electronice de discutii pe teme de interes: management financiar pentru organizatii (ManagFinanciarONG), stimularea comunicarii între organizatii la nivel local: AradONGnet, CarasONGnet, HunedoaraONGnet, TimisONGnet, etc
- acordare de instruire, consultanta si asistenta tehnica pe teme ca: management organizational, management de proiect, management financiar-contabil, legislatie, etc.;
- organizarea de evenimente ONG (inclusiv Forumul ONG din judetul Timis);

Principii directe în activitatea AID-ONG*

A. în relațiile cu beneficiarii:

- activitatea agentiei este dedicată întregului sector neguvernamental, nu unor grupuri specifice de organizații;
- oferta de servicii este adaptată la necesitățile sectorului non-profit;
- serviciile sunt puse la dispoziția beneficiarilor respectând principiul şanselor egale;
- auto-responsabilizarea agentiei se face atât în raport cu beneficiarii, cât și, în general, cu întreaga comunitate;
- agenția activează într-o manieră nepartizantă;
- AID-ONG are un sistem deschis de accesare și distribuire a informației către organizații și, în general, către public;
- transparența caracterizează activitatea agentiei.

B. în relațiile cu alte instituții:

- parteneriatul;
- deschidere spre dialog;
- rezolvare a diferendelor prin mediere;
- recunoaștere și respect pentru diferențele culturale;
- recunoașterea dreptului la opinie distinctă

Standarde de operare*

sediul AID-ONG este accesibil publicului;
Agenția răspunde prompt la solicitările primite;
AID-ONG dispune de echipamentele necesare și acces la rețelele de comunicații;

3. Agenția acordă asistență beneficiarilor la sediul său, păstrând evidența beneficiarilor;
4. AID-ONG dispune de următoarele resurse informaționale:
 - a) punct de documentare accesibil celor interesați,
 - b) baze de date relevante pentru sectorul ONG,
 - c) informații referitoare la
 - legislația actuală privind activitatea organizațiilor neguvernamentale
 - surse de finanțare din țară și străinătate și documentațiile aferente acestora
 - furnizori de servicii de instruire și programele lor specifice
 - colaborarea cu administrația publică;

5. Agentia dispune de capacitatea de a comunica cu parteneri din strainatate;
6. AID-ONG are capacitatea de a oferi consultanta si asistenta organizatiilor solicitante;
7. Agentia ofera instruire în domeniile juridic, fiscal si management;
8. AID-ONG initiaza si/sau sprijina initiative de influentare a opiniei publice privitoare la teme de interes pentru sectorul neguvernamental;
9. Agentia promoveaza auto-normarea sectorului si cresterea capacitatii organizatiilor de a se implica în rezolvarea problemelor comunitatii.

Finantatori

AID-ONG a beneficiat de finantari si sprijin logistic din partea urmatoarelor institutii:

- Programul Phare al Uniunii Europene
- Agentia pentru Dezvoltare Internationala a Statelor Unite
- Fundatia Charles Stewart Mott
- Fundatia pentru o Societate Deschisa
- Directia pentru Tineret si Sport a Judetului Timis
- Consiliul Local al Municipiului Timisoara
- Cooperative Housing Foundation
- Consiliul Judetean Timis
- Directia pentru Cultura, Culte si Patrimoniu Cultural al Judetului Timis
- Prefectura Judetului Timis.

**în conformitate cu principiile si standardele de operare ale Orpheus Civil Society Network*

Oferta de servicii

Oferta de servicii a AID-ONG este prezentata în anexa 18.

Anexe

Clasificarea Internațională a Organizațiilor Nonprofit

ICNPO

CULTURA, ARTA, RECREERE

1. media și comunicare
2. arte vizuale, arhitectura, ceramica
3. artele spectacolului
4. istorie, literatură, științe umaniste
5. muzee
6. grădini zoologice și acvarii
7. sport
8. timp liber, turism
9. altul

ÎNVĂȚĂMÂNT, EDUCATIE, CERCETARE

10. învățământ prescolar
11. învățământ primar și gimnazial
12. învățământ liceal
13. învățământ universitar și postuniversitar
14. școli profesionale și tehnice
15. educație permanentă (pentru adulți)
16. educație alternativă
17. cercetare, știință și tehnologie
18. cercetare, științe sociale, politici sociale
19. cercetare medicală
20. altul

SANATATE

21. tratament spitalicesc
22. îngrijire-reabilitare
23. tratament ambulatoriu
24. sănătate mintală
25. intervenții în situații de criză
26. servicii pentru bolnavi cronici
27. igienă și sănătate publică
28. educație pentru sănătate
29. altul

SERVICII SOCIALE

30. pentru copii
31. pentru tineri
32. pentru batrâni
33. pentru handicapati
34. pentru familii
35. asociatii de ajutor reciproc
36. servicii în caz de catastrofe naturale/sociale
37. servicii sociale pentru refugiatii
38. ajutor material/financiar pentru saraci
39. altul

PROTECTIA MEDIULUI

40. combatarea si controlul poluarii
41. conservarea si protectia resurselor naturale
42. igienizarea/spatiului public
43. protectia si îngrijirea animalelor
44. rezervatii naturale

DEZVOLTAREA ECONOMICA SI SOCIALA

45. dezvoltare comunitara locala
46. dezvoltare economica, de infrastructura
47. dezvoltare sociala, ameliorarea problemelor sociale
48. locuinte
49. locuri de munca, instruire si asistenta
50. altul

APARAREA DREPTURILOR

SI PROMOVAREA INTERESELOR CETATENESTI

51. drepturi individuale
52. drepturi civile, educatie civica, participare publica
53. apararea si promovarea solidaritatii etnice si a traditiei culturale, minoritati
54. asistenta si servicii juridice
55. securitate publica, prevenirea delincventei
56. reabilitarea/reintegrarea delincventilor
57. sprijinirea victimelor
58. protectia consumatorilor
59. asociatii si fundatii politice
60. altul

FILANTROPIE SI VOLUNTARIAT

61. fundatii finantatoare
62. sprijinirea si promovarea voluntariatului
63. intermediere fonduri
64. altul

COOPERARE INTERNATIONALA

65. schimburi culturale si relatii de prietenie
66. relatii cu românii de pretutindeni
67. asistenta în dezvoltare
68. catastrofe internationale
69. promovarea internationala a pacii si a drepturilor omului
70. altul

REPREZENTAREA INTERESELOR DE AFACERI SI PROFESIONALE

71. asociatii de afaceri si asociatii patronale
72. asociatii profesionale
73. altul

RELIGIE

74. asociatii religioase
75. altul

ALT DOMENIU ÎN AFARA DE CELE DE MAI SUS

- 76.

Anexa 2

Institutiile relevante în procesul de constituire a organizatiilor neguvernamentale

Registrul Asociatiilor, Registrul Fundatiilor, Registrul Federatiilor

Registratura Generala a Ministerului Justitiei
str. Apolodor nr. 17, sector 1 Bucuresti
tel 01-3103200, 01/314 44 00 interior 2251
01 314 44 00, interior 2483 (robot pentru furnizarea de informatii)

Judecatorii în judetul Timis

Judecatoria Deta	Str. Victoriei, nr.11	tel: 270.982
Judecatoria Faget	Str. 1 Decembrie, nr.3	tel: 320.962
Judecatoria Lugoj	Str. 20 Decembrie, nr.13	tel: 352.003
Judecatoria Sînnicolau-Mare	Str. 16 Decembrie, nr. 8	tel: 370.110
Judecatoria Timisoara	Piata Doicesti, nr. 2A,	tel: 198.054

Birouri notariale în judetul Timis

Deta	Str. Elena Ghenescu, nr. 3	tel: 270.853
Faget	Str. Avram Iancu, nr. 15,	tel 320818
Lugoj	Str. Somesului, nr. 10	tel: 354.449
	Str. 20 Decembrie, nr.14	tel: 359.799
	Str. 20 Decembrie, nr.18	tel: 351.701
	Str. 20 Decembrie 1989, nr.20	tel: 351.260
Sînnicolau-Mare	Str. 16 Decembrie 1989, nr 5	tel: 370.129

**MODEL DE CERERE
pentru certificarea disponibilitatii denumirii**

1. Solicitantul:

Numele:

Domiciliul:.....

2. Categoria de persoana juridica fara scop patrimonial: asociatie / fundatie

3. Denumirea a carei verificare se solicita:.....

.....

4. Temeiul juridic al cererii: Ordonanta Guvernului nr. 26/2000

5. Tariful achitat: 50.000 lei, conform chitantei anexate.

6. Data:

7. Semnatura solicitantului

Anexa 4

**Model de cerere
de înregistrare a persoanei juridice**

1. Persoana împuternicita sa efectueze procedura:
Numele
Domiciliul

2. Asociatii fondatori
Numele.....
Domiciliul/Sediul

Numele.....
Domiciliul/Sediul

Numele.....
Domiciliul/Sediul

Numele.....
Domiciliul/Sediul

3. Denumirea persoanei juridice fara scop patrimonial
.....

4. Sediul:

Judetul
Localitatea
Adresa
Telefon
Fax
E-mail

5. Patrimoniul initial:

6. Actul constitutiv autentificat desub nr.....
din data de

7. Statutul autentificat de sub nr.....
.....din data de

8. Temeiul juridic al cererii: Ordonanta Guvernului nr. 26/2000

**Principii de buna practica
recomandate în functionarea ONG din România**

- A. Organizatia va revizui si va face cunoscuta periodic o declaratie referitoare la viziunea, misiunea, principiile, valorile, scopurile si obiectivele proprii. De asemenea, în cadrul acestei declaratii organizatia își va defini si grupul tinta.
- B. Organizatia va elabora si va implementa proiecte care sa conduca la înfaptuirea propriilor programe conform misiunii si scopurilor declarate.
- C. Organizatia va adopta programe care sa fie corelate, ori de câte ori este posibil, cu programe si activitati ale altor institutii sau organizatii nonprofit.
- D. Organizatia va avea o structura de conducere decizionala aleasa pe baza unei proceduri democratice clare si transparente, prevazute prin statut, având un mandat pentru o perioada limitata de timp. Aceasta structura defineste, printre altele, misiunea, scopurile si obiectivele organizatiei si le revizuieste periodic.
- E. Organizatia trebuie sa aiba de asemenea o structura de conducere executiva care pune în practica hotarârile structurii decizionale si duce la îndeplinire programele si proiectele organizatiei.
- F. Structura de conducere decizionala va adopta un regulament clar, care sa includa responsabilitatile membrilor sai si ale directorului executiv, cu precizari asupra evitarii conflictelor de interese, reglementari asupra procesului de luare a deciziilor, a delegarii autoritatii, a evaluarii personalului, etc.
- G. Între structura de conducere decizionala si structura executiva trebuie sa aiba loc un proces de informare reciproca menit sa asigure îndeplinirea responsabilitatilor fiecarei structuri în parte.
- H. Structura de conducere decizionala se va asigura ca atât membrii sai cât si personalul angajat si voluntarii sa beneficieze de cele mai adecvate programe de pregatire si instruire.
- I. Structura de conducere decizionala va realiza o conducere eficienta incluzând suport pentru management financiar eficient, strângere de fonduri si promovarea imaginii publice a organizatiei.

- J. Structura de conducere decizionala va încuraja participarea membrilor la actiunile organizatiei prin delegarea responsabilitatilor spre comitete de lucru (aplicarea principiului subsidiaritatii).
- K. Structura de conducere decizionala se preocupa de atragerea de noi membri, în mod nediscriminator si în conformitate cu misiunea organizatiei.
- L. Organizatia trebuie sa se supuna tuturor legilor si reglementarilor în vigoare în România.
- M. Organizatia va statua si va pune în practica o politica scrisa, clara, pentru prevenirea conflictelor de interese ale membrilor structurii de conducere decizionala, ale membrilor executivului, consultantilor si voluntarilor. În acest sens, membrii structurii de conducere decizionala nu vor fi remunerati pentru calitatea lor de membri ai acestei structurii.
- N. Membrii structurii de conducere decizionala, ai executivului, consultantii si voluntarii organizatiei nu trebuie sa concureze cu organizatia pentru contracte, finantari sau alte beneficii ori avantaje în interes propriu sau al altor organizatii; nu pot face declaratii sau actiuni care sunt contrare intereselor organizatiei, cu exceptia cazului când o fac în scopul respectarii legilor.
- O. Organizatia va opera la toate nivelurile cu cel mai înalt grad de transparenta posibil fata de membri si comunitate, în concordanta cu îndeplinirea misiunii si scopurilor sale esentiale si va asigura informarea cât mai completa a acestora.
- P. În toate situatiile, organizatia trebuie sa adopte o politica nediscriminatorie care sa impuna ca:
 - 1. În limitele capacitatii de actiune a organizatiei, nici unei persoane, parte a grupului tinta definit în statutul organizatiei, nu-i va fi refuzat dreptul de a beneficia de activitatea organizatiei.
 - 2. Nici o persoana nu va putea fi exclusa de la participarea la activitatile organizatiei daca respecta prevederile statutului organizatiei.
 - 3. Nici o persoana nu va putea fi subiect al discriminarii de catre organizatie pe baza rasei, originii nationale sau etnice, vârstei, convingerilor sau apartenentei religioase, politice, deficientelor,
 - 4. sexului sau orientarii sexuale sau pe baza altor criterii discriminatorii.

- Q. Organizatia va initia si mentine politici si practici care sa îi accentueze independenta.
- R. Organizatia isi va recunoaste responsabilitatea în constientizarea comunitatii asupra importantei si rolului sectorului nonprofit în societatea civila.

Principii adoptate cu ocazia Forumului National al Organizatiilor Neguvernamentale din România din anul 1999.

Anexa 6

DIRECTIILE STRATEGICE DE ACTIUNE ale sectorului ONG – Forumul National ONG din 2000

Participantii la Forumul ONG 2000 au votat directiile de actiune considerate ca fiind cele mai importante pentru sectorul asociativ din România în anul 2001 si anii urmatiori. Acestea sunt prezentate în cele ce urmeaza, grupate pe domenii.

Instruire

- gasirea de posibilitati de instruire pentru membrii organizatiilor neguvernamentale în domenii ca: tehnici de management, comunicare, informare, marketing organizational, planificare strategica; instruirea comuna a personalului executiv si a membrilor conducerii alese (consiliul de administratie);
- dezvoltarea de capacitati proprii (competenta, resurse, dotari, cursuri, ghid de promovare a organizatiei);
- dezvoltarea de programe de instruire în cultura asociativa pe plan local;
- dezvoltarea unei oferte de instruire si a unei literaturi de specialitate în România (mai ales pentru managementul voluntarilor);
- tiparirea si multiplicarea materialelor de instruire (în special în domeniul planificarii strategice)

Operatori specializati

- Sprijinirea dezvoltarii de centre de resurse viabile pe plan local (regional);
- Crearea unui centru de excelenta care sa ofere consultanta si evaluare pentru atingerea unor standarde impuse;
- Dezvoltarea unei retele de operatori specializati în voluntariat.

Autonormarea sectorului

- Adoptarea unei declaratii cu privire la valori si la principiile de buna practica recomandate în relatia dintre ONG si voluntari
- Elaborarea de regulamente si proceduri care sa duca la implementarea managementului performant;
- Campania de promovare a tacticilor si procedurilor care sa asigure transparenta sectorului asociativ
- Campanii nationale de promovare a practicilor si modelelor de succes

Elaborarea de modificari si completari la legislatia din sectorul asociativ

- Realizarea de întâlniri periodice la nivel local (regional), întarirea coeziunii sectorului neguvernamental

Elaborarea unei strategii ale sectorului

- Formularea unei propuneri de strategie privind dezvoltarea sectorului;
- Clasificarea strategiilor sectoriale si adaptarea lor la nevoile beneficiarilor.

Schimbarea sistemului electoral

Institutionalizarea unei structuri rezultate în urma Forumului care sa îl reprezinte si sa actioneze pentru completarea cadrului legislativ în domeniu

Consultanti specialisti

- Înfiintarea unui corp de consultanti specializati în management ONG;
- Formarea unui grup de specialisti pentru uniformizarea/standardizarea limbajului ONG.

Monitorizarea gradului de transparenta

Campanie de constientizare a avantajelor transparentei în relatia dintre organizatiile neguvernamentale si administratia publica locala
Identificarea resurselor interne în domeniul promovarii sectorului

Derularea de activitati de advocacy pentru obtinerea modificarii cadrului legislativ în domeniul asociativ

REZOLUTII
adoptate în cadrul Forumului National
al Organizatiilor Neguvernamentale 2001/2002

1. Participantii la Forumul National al Organizatiilor Neguvernamentale din România, editia a VIII-a, își exprima atât intentia de a initia actiuni proprii, cât si disponibilitatea de a sustine autoritatile în vederea integrării europene si euro-atlantice a României si, cu prioritate în 2002, o solutie favorabila a cererii de intrare în NATO la reuniunea la nivel înalt din luna noiembrie a acestui an, de la Praga.
2. Forumul National al Organizatiilor Neguvernamentale, editia a VIII-a, solicita Ministerului Afacerilor Externe evaluarea modului în care sunt puse în aplicare în România prevederile Declaratiei Pactului de Stabilitate privind parteneriatul ONG - Guvern în Sud-Estul Europei si formularea de recomandari privind accelerarea recuperării decalajelor dintre starea de fapt în acest domeniu în România si angajamentele asumate prin semnarea Declaratiei.
3. Deoarece normele legale sunt fundamentale pentru orice societate si pentru ca aplicarea acestor norme se transpune în costuri sociale, Forumul National al Organizatiilor Neguvernamentale, editia a VIII-a, solicita tuturor autoritatilor competente, de nivel central sau local, ca, la baza procesului de elaborare a normelor legale ce urmeaza sa fie adoptate, sa existe un studiu de impact, realizat în mod obiectiv de catre o alta institutie, privind efectele estimate ale aplicării normei legale propuse.
4. Forumul National al Organizatiilor Neguvernamentale, editia a VIII-a, solicita Parlamentului eliminarea ambiguitatilor si elementelor disfunctionale din Ordonanta nr. 26/2000 si clarificarea terminologiei si a procedurilor definite prin cadrul normativ pentru acordarea Statutului de Utilitate Publica (Ordonanta nr. 26/2000, Cap. VI). O propunere în acest sens va fi înaintata de catre GIR – Grupul de Implementare a Rezolutiilor Forumului National ONG .
5. Forumul National al Organizatiilor Neguvernamentale, editia a VIII-a, constata ca impactul activitatilor derulate de organizatiile

neguvernamentale în comunitate afectează imaginea publică și, implicit, credibilitatea întregului sector asociativ. În consecință:

- solicita acelor organizații care sunt implicate în activități de partizanat politic prin promovarea, în mod direct sau indirect, a unui candidat, formațiuni sau ideologii politice, să declare public acest lucru, în mod transparent și sistematic;
- solicita autorităților publice să nu intervină în procesul de structurare a societății civile prin constituirea de organizații neguvernamentale a căror conducere să fie dependentă de decizia vreunei autorități publice;
- în vederea evitării unei utilizări abuzive, solicita interzicerea finanțării din fonduri publice a activităților organizațiilor neguvernamentale menționate mai sus, până la adoptarea de reglementări privind activitatea ONG cu caracter politic.

6. Forumul Național al Organizațiilor Neguvernamentale, ediția a VIII-a, solicită Ministerului Administrației Publice luarea măsurilor corespunzătoare pentru punerea în aplicare a prevederilor cap. VIII (Relațiile cu autoritățile publice) din Ordonanța nr. 26/2000, atât la nivelul Ministerului Administrației Publice, cât și la nivelul instituțiilor administrației publice locale.

7. Forumul Național al Organizațiilor Neguvernamentale, ediția a VIII-a, solicită autorităților publice locale definirea unor politici publice privind relația cu ONG-urile, elaborarea de seturi de criterii, priorități și proceduri obiective și transparente privitoare la:

- modul de agreere;
- modul de recunoaștere a utilității sociale;
- modul de evaluare a propunerilor ONG;
- modul de alocare a resurselor publice pentru programele de interes comunitar derulate de ONG-uri.

8. Forumul Național al Organizațiilor Neguvernamentale, ediția a VIII-a, își exprimă interesul pentru crearea unor canale permanente de comunicare între ONG-uri și Comisiile Parlamentare și solicită celor două camere includerea în regulamentele lor a unor prevederi care să asigure posibilitatea ca, în cazul legilor de interes pentru sector și pentru comunitate, ONG-urile cu expertiză pe subiectul abordat de lege să-și poată prezenta punctul de vedere în comisiile de specialitate ale Camerei Deputaților și ale Senatului României.

9. Forumul National al Organizatiilor Neguvernamentale, editia a VIII-a, abilitaza GIR - Grupul de Implementare a Rezolutiilor sa actioneze în vederea constituirii unui grup de lucru care sa discute cu Consiliul Economic si Social modalitatile de conlucrare dintre aceasta structura si sectorul asociativ, ca si în cadrul comisiilor de dialog special din cadrul Prefecturilor, prin utilizarea unor criterii de reprezentare.
10. Forumul National al Organizatiilor Neguvernamentale, editia a VIII-a, solicita administratiei locale si centrale aplicarea cu fermitate a cadrului legal privind participarea publica si informarea corecta a cetatenilor.
11. Forumul National al Organizatiilor Neguvernamentale, editia a VIII-a, solicita administratiei locale si centrale implicarea activa a tinerilor în procesul de constientizare a cetatenilor cu privire la drepturile constitutionale si participarea cetateneasca.
12. Forumul National al Organizatiilor Neguvernamentale, editia a VIII-a, solicita administratiei locale si centrale adoptarea Recomandarii nr.19/2001 a Comitetului de Ministri al Uniunii Europene catre statele membre referitoare la participarea publica a cetatenilor pe plan local.
13. Forumul National al Organizatiilor Neguvernamentale, editia a VIII-a, sustine concluziile si directiile strategice de promovare a voluntariatului adoptate de Prima Conferinta Nationala cu privire la Voluntariat (Cluj Napoca, 36 decembrie 2001), organizata cu ocazia încheierii Anului International al Voluntarilor, si recomanda tuturor organizatiilor interesate de promovarea voluntariatului în România aplicarea lor în practica.
14. Forumul National al Organizatiilor Neguvernamentale, editia a VIII-a, sustine activitatea grupului de lucru care si-a asumat responsabilitatea elaborarii unor propuneri de îmbunatatire a Legii voluntariatului.
15. Forumul National al Organizatiilor Neguvernamentale, editia a VIII-a, solicita Ministerului Muncii si Solidaritatii Sociale completarea COR (clasificarea ocupatiilor din România) si CAEN (clasificarea activitatilor economice) cu cazurile specifice ONG-urilor.
16. Forumul National al Organizatiilor Neguvernamentale, editia a VIII-a, solicita încetarea scoaterii prin legi speciale de sub incidenta O.G. nr. 26/2000 a ONG-urilor din diverse domenii de activitate.

17. Forumul National al Organizatiilor Neguvernamentale, editia a VIII-a, solicita scutirea de impozitul pe profitul obtinut de asociatii si fundatii prin derularea de activitati lucrative, daca cel putin 80% din veniturile obtinute au fost folosite pentru activitati legate de scopul principal de activitate.
18. Forumul National al Organizatiilor Neguvernamentale, editia a VIII-a, solicita eliminarea discriminarii fundatiilor ce opereaza ca institutii particulare de învățământ privind nivelul de impozitare al veniturilor realizate prin activitati lucrative. În acest sens solicita încetarea impozitarii speciale, respectiv abrogarea taxei speciale de 10% pe care o datoreaza ca si contributie la fondurile speciale de învățământ.
19. Forumul National al Organizatiilor Neguvernamentale, editia a VIII-a, solicita introducerea unei legi care sa statuteze dreptul cetateanului de a directiona 1% din impozitul datorat statului catre un ONG.
20. Forumul National al Organizatiilor Neguvernamentale, editia a VIII-a, solicita aducerea la zi a Registrului National al asociatiilor si fundatiilor tinut de Ministerul Justitiei si stabilirea unui regim de consultare gratuita a sa în ceea ce priveste organizatiile recunoscute ca fiind de utilitate publica.
21. Forumul National al Organizatiilor Neguvernamentale, editia a VIII-a, solicita reglementarea strângerii de fonduri în spatii publice.
22. Forumul National al Organizatiilor Neguvernamentale, editia a VIII-a, solicita completarea legii prin prevederea clara a activitatilor care sunt scutite de TVA, astfel încât inspectorii financiari sa nu mai invoce necesitatea unor avize de la Ministerul Finantelor sau de la cel al Justitiei.
23. Forumul National al Organizatiilor Neguvernamentale, editia a VIII-a, propune modificarea legii sponsorizarii în sensul deducerii sponsorizarii din impozitul datorat statului, pentru a transforma legea dintr-un obstacol, într-o pârghie a colaborarii sectorului neguvernamental cu cel de afaceri.
24. Forumul National al Organizatiilor Neguvernamentale, editia a VIII-a, solicita Ministerului de Finante ca pe pagina de web a acestuia (www.mfinante.gov.ro), unde exista o sectiune dedicata întrebărilor

contribuabililor, sa fie incluse si raspunsuri pentru întrebările deja formulate.

25. Forumul National al Organizatiilor Neguvernamentale, editia a VIII-a, solicita Ministerului de Finante sa acorde atentie ONG ca entitate distincta, fata de sectorul public si cel privat.

Centre de resurse pentru organizatii neguvernamentale

Reteaua Centrelor Regionale de Resurse pentru Organizatii Neguvernamentale

Reteaua centrelor regionale de resurse pentru organizatii neguvernamentale functioneaza ca o asociatie profesionala informala, care include pâna în acest moment 6 organizatii neguvernamentale (din Bucuresti, Cluj-Napoca, Constanta, Râmnicu-Vâlcea, Suceava si Timisoara) care activeaza pentru dezvoltarea sectorului asociativ. Asocierea lor initiala s-a facut în cadrul unui proiect finantat de fundatia C. S. Mott si administrat de catre CENTRAS Centrul de Asistenta pentru Organizatii Neguvernamentale. Reprezentantii organizatiilor membre ale retelei se întâlnesc periodic, luând în discutie subiectele relevante pentru functionarea lor ca si centre regionale de resurse pentru ONG, precum si privitoare la functionarea retelei.

Obiectivele RCRR sunt:

- Cresterea calitatii serviciilor pe care ONG-urile le ofera comunitatii, respectând standardele si principiile de buna practica.
- Promovarea ONG-urilor ca actori ai comunitatii pe lânga cetateni, autoritati, media si mediul de afaceri
- Sprijinirea crearii de noi organizatii si functionarii celor existente prin acordarea de servicii de informare, consultanta, training si facilitare a cooperarii intra- si inter-sectoriale

Serviciile oferite de RCRR se încadreaza în setul standardelor Retelei Orpheus a centrelor de resurse pentru ONG din Europa Centrala si de Est. Aceste servicii vizeaza urmatoarele domenii:

1. furnizare de informatii
2. consultanta/asistenta tehnica
3. formare
4. integrarea sectorului neguvernamental
5. cooperare cu administratia locala

Coordonatele de contact ale centrelor de resurse din cadrul retelei sunt urmatoarele:

CENTRAS Centrul de Asistență pentru Organizații Neguvernamentale

Adresa: Str. Arcului nr. 16, et. 1, ap. 4, sector 2, București
Tel: 01-211.48.15, fax: 01-211.60.40
E-mail: centras@centras.ro
Persoana de contact: Viorel Micescu

Centrul Regional de Resurse pentru Organizații Neguvernamentale Cluj

Adresa: Bd. Constantin Brancuși nr. 2, et. 3, apt. 12, 3400 Cluj-Napoca
Tel: 064/198.337, fax: 064/198337
E-mail: crcluj@go.ro
Persoana de contact: Ionuț Raita

Centrul Regional de Resurse pentru Organizații Neguvernamentale CENTRAS Constanta

Adresa: Str. 1907 nr. 17, sc. A, ap. 8, Constanta
Tel: 041-522.012, fax: 041/522.012
e-mail: centras_cta@fx.ro
Persoana de contact: Ionica Bucur

Fundatia CERAS – Râmnicu-Vâlcea

Adresa: str. Tineretului 1B, Râmnicu-Vâlcea
Tel: 050-711.440, fax: 050-711.454
E-mail: ceras@onix.ro
Persoana de contact: Daniela Venter

Centrul Regional de Resurse ONG Suceava

Adresa: str. Universității nr.48, ca. 6-7, Suceava
Tel/fax: 030-524.128
Persoana de contact: Cezar Grozavu
E-mail: cenres@home.ro

AID-ONG Agentia pentru Informarea si Dezvoltarea Organizatiilor Neguvernamentale

Adresa: Calea Aradului 12, ap 12, 1900 Timisoara

Tel: 056-433.943, fax: 056-192352

E-mail: aidong@xnet.ro

Persoana de contact: Mihai Lisetchi

Alte centre de resurse ONG

FDSC Fundatia pentru Dezvoltarea Societatii Civile

Fundatia pentru Dezvoltarea Societatii Civile (FDSC) a fost înfiintata ca persoana juridica fara scop lucrativ în decembrie 1994. Fundatia are ca misiune sprijinirea si dezvoltarea organizatiilor societatii civile.

FDSC promoveaza implicarea activa a cetatenilor în comunitate si ii incurajeaza sa se alature eforturilor organizatiilor nonprofit de imbunatatire a calitatii vietii si de consolidare a democratiei în Romania.

Programele FDSC se adreseaza organizatiilor neguvernamentale, structuri capabile, în viziunea FDSC, sa asigure reprezentarea si exprimarea unor interese si preocupari cetatenesti si sa furnizeze servicii alternative eficiente la cele oferite de stat si de sectorul de afaceri. Sunt avute în vedere, în egala masura, si alte grupuri-tinta, precum: institutiile administratiei publice, syndicatele, partidele politice, mass media.

Valorile fundamentale impartasite în activitatea FDSC sunt: orientarea spre performanta, transparenta, respectul pentru diversitate, lucrul în echipa si spiritul de initiativa.

Adresa: Splaiul Independentei nr. 2k, et. 4 sector 3, Bucuresti

Tel: +40-1-310-0177

Fax: +40-1-310-0180

E-mail: fdsc@fdsc.ro

Pagina web: www.fdsc.ro

Organizatiile membre ale Retelei Deschise Soros (Soros Open Network)

SON este o retea de treisprezece organizatii neguvernamentale, nonprofit si apolitice actionând în domenii de activitate diferite si având printre functiile lor si o importanta functie de centru de resurse specializat. Organizatiile membre ale retelei sunt:

Centrul de Mediere si Securitate Comunitara (CSMC)

Strada Moara de Foc nr. 35, 6600 Iasi,
Tel: 032-252 920, 252922; Fax: 032-252 926
E-mail: info@iasi.osf.ro
Pagina web: <http://www.cmsc.ro>

Centrul de Asistenta Rurala

Piata Istria 6, 1900 Timisoara,
Tel: +(40-56) 221 470; Fax: +(40-56) 221 469
E-mail: info@rural-center.org
Pagina web: <http://www.rural-center.org>

Fundatia CONCEPT

Pictor Constantin Stahi 14, Sector 1, 70764 Bucuresti
Tel: 01-313 78 72; 311 12 52; Fax: 01-311 12 53
E-mail: info@concept.osf.ro
Pagina web : <http://www.concept.ro>

Centrul Euroregional pentru Democratie

Str. Semenici nr.10, 1900 Timisoara,
Tel: 056-221. 471; Fax: 056-436 633
E-mail: info@regionalnet.org
Pagina web: <http://www.regionalnet.org>

Fundatia pentru o Societate Deschisa

Caderea Bastiliei 33, cod 711391, Bucuresti
Tel: 01-212.11.01; Fax: 01-212.10.32
E-mail: info@buc.osf.ro
Pagina web: <http://www.osf.ro>

Centrul de Dezvoltare Economica Bucuresti

Caderea Bastiliei 33, cod 711391, Bucuresti
Tel: 01-212.07.30, 212.07.31; Fax: 01-212.07.29

Centrul de Dezvoltare Economica Iasi

Strada Moara de Foc 35, et. 7-8, 6600 Iasi
Tel: 032-252 922; Fax: 032-252 926
e-mail: info@cde.ro
Pagina web: <http://www.cde.ro>

Centrul pentru Politici si Servicii de Sanatate

Caderea Bastiliei 33, cod 711391, Bucuresti
Str. Cristian Tell nr 18B, etaj 5, sector 1, Bucuresti
Tel: 01-212.07.32; Fax: 01-212.06.29, 313 38 41
E-mail: infomed@cpss.ro
Pagina web: <http://www.cpss.ro>

Centrul de Resurse pentru Comunitatile de Romi

Str. Tebei nr. 21, 3400 Cluj Napoca
Tel: 064-420.474 Fax: 064-420.470
E-mail: fmoisa@romacenter.osf.ro
Pagina web: <http://www.romacenter.ro>

Centrul Educatia 2000+

Caderea Bastiliei 33, cod 711391, Bucuresti
Telefon: 01-212.07.80, 212.07.81; Fax: 01-212.07.79
E-mail: cedu2000@buc.osf.ro
Pagina web: <http://www.cedu.ro>

Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturala

Str. Tebei nr. 21, 3400-Cluj Napoca
Telefon: 064-420.490, Fax: 064-420.470
E-mail: info@edrc.osf.ro
Pagina web: <http://www.edrc.ro>

Centrul de Resurse Juridice

Str. Arcului nr. 19, sector 2, Bucuresti
Tel./Fax: 01-212.05.19, 212.06.91
E-mail: crj@crj.ro
Pagina web: <http://www.crj.ro>

Centrul pentru Educatie si Dezvoltare Profesionala

Bv. Burebista 4, bl. D13, sc. 4, et. 3, ap. 120,
Sect. 3, OP 4, CP 168, 743425 Bucuresti
Tel: 01-323.79.19, Fax: 01-322.11.62
E-mail: stepbystep@dnt.ro
Pagina web: <http://www.stepbystep.ro>

Centrul pentru Parteneriat în Egalitate

Caderea Bastiliei 33, cod 711391, Bucuresti
Tel: 01-212.11.96, 212.11.97; Fax 01-212.10.35.
E-mail: info@gender.ro

Centrul de Informare al Comisiei Europene

Centrul de Informare al Comisiei Europene este deschis de Delegatia Comisiei Europene în România pentru a facilita publicului românesc informarea necesara unei dezbateri pertinente privind pregatirea României pentru aderarea la Uniunea Europeana. Sunt disponibile informatii la zi despre Uniunea Europeana, Institutiile europene, legislatia comunitara, politici si programe europene, relatiile UE-România, evolutia procesului de aderare, programele PHARE, ISPA, SAPARD si alte programe de finantare, cea mai cuprinzatoare pagina web din România cu informatie europeana si acces gratuit la bazele de date europene.

Centrul dispune de un spatiu multifunctional pentru organizarea de actiuni cu caracter european (conferinte, dezbateri, evenimente culturale, etc.)

Program cu publicul de luni pâna vineri 11.00-17.00

Adresa: Bucuresti, Calea Victoriei 88 (în sediul Bibliotecii Centrale

Universitare)

Telefon/fax: 01-315 34 70

Pagina web: www.infoeuropa.ro

E-mail: contact@infoeuropa.ro

Agentia pentru Cooperare Europeana în Domeniul Tineretului - EUROTIN

Piata Valter Maracineanu 1-3, et. 1, cam. 136, Bucuresti

Tel: 01-310.43.10; 310.43.28

Tele acces gratuit: 01-80 80 310

Fax: 01-310.43.13

E-mail: eurotin@eurotin.ro

Pagina web: www.eurotin.ro

Euro Info Centre Timisoara RO 823

Misiunea de baza: Diseminator al informatiilor provenite de la Comisia Europeana, destinate mediului de afaceri din zona.

Functii principale:

- furnizor de informatii privitoare la:
 - institutiile U.E.
 - piata unica a U.E.
 - programe comunitare
 - parteneri de cooperare
- îndrumare si sprijinire a întreprinderilor care participa la programe sau activitati comunitare
- creator al unei retele de parteneri care faciliteaza schimbul de informatii la nivel national si regional

Adresa: Str. P-ta Victoriei Nr. 3, parter, Timisoara 1900

tel/fax.: 056-219173; tel:056-219172;

e-mail: euroinfo@cciat.ro

Anexa 9

Centre de/pentru Voluntariat din România

Centrul de Voluntariat Pro Vobis - Cluj Napoca

Adresa: Cluj Napoca, Piata Mihai Viteazu nr. 33 ap. 40

Telefon: 064-412 897 Fax: 064-412 897

Email: provobis@provobis.ro

www. provobis.ro

Centrul pentru Voluntariat din cadrul AID-ONG - Timisoara

Adresa: Timisoara, Calea Aradului nr. 12 ap. 12

Telefon: 056-433943 Fax: 056-192352

Email: aidong@xnet.ro

www.aid-ong.ro

Centrul de Voluntariat ACTIV - Botosani

Adresa: Botosani, B-dul Mihai Eminescu, 61 bis, ap.4

Telefon: 031-518675, Fax: 031-518675

Email: activ@petar.ro

Centrul de Voluntariat ASSOC – Baia-Mare

Adresa: Baia-Mare, B-dul Unirii nr. 28

Telefon: 062-222226 Fax: 062-222226

Email: assoc@mail.alphanet.ro

Centrul de Voluntariat Râmnicu-Vâlcea

Adresa: Bvd. Tineretului 1, Râmnicu-Valcea

Telefon: 050-711440

Email: ramnicuvalcea@voluntariat.ro

Centrul de Voluntariat Zalau

Adresa: Casa de Cultura a Sindicatelor

Str. 9 Mai, nr.2, parter, OP 3 CP 1 4700 Zalau

Telefon: 060-660809, 092-889951

Email: zalau@voluntariat.ro

Centrul de Voluntariat Constanta

Adresa: Str.1907 nr.17, ap.8, et.2, cod 2700, Constanta

Telefon: 041-522012

Email: centras.cta@fx.ro

**Furnizori de servicii de formare
pentru organizatii neguvernamentale**

CENTRAS

Centrul de Resurse si Asistenta pentru Organizatii Neguvernamentale

Vezi coordonatele de contact mai sus.

Persoana de contact: Ioana Ilea

FDSC

Fundatia pentru Dezvoltarea Societatii Civile

Vezi coordonatele de contact mai sus..ro

Persoana de contact: Ileana Hargalas.

Centrul Euroregional pentru Democratie

Vezi coordonatele de contact mai sus.

Persoana de contact: Ilona Mihaies

***Scoala Româna de Afaceri a Camerelor de Comert, Industrie si
Agricultura - Filiala Timisoara***

Str. S. Barnutiu, nr. 62

Tel/Fax: 056-219.171

e-mail: sraft@mail.dnttm.ro

Persoana de contact: Steluta Bura, director

Opportunities Associates România

Str. Aviator Zorileanu, nr 70, 71334 Bucuresti

Tel/fax: 01-222.42.64

E-mail: oartot@dnt.ro

Pagina web: www.oar.ro

Persoana de contact: Dana Nicolescu, director executiv

Anexa11

Publicatii ale sectorului neguvernamental

În vederea atingerii obiectivelor lor, numeroase organizatii neguvernamentale editeaza si distribuie publicatii. Dintre acestea, cele prezentate mai jos sunt de interes pentru cea mai mare parte a sectorului asociativ românesc.

◆ *Voluntar*

VOLUNTAR este un buletin informativ gratuit, editat saptamânal de Fundatia pentru Dezvoltarea Societatii Civile (FDSC). Buletinul apare si într-o versiune prescurtata în limba engleza, care se distribuie la cerere. Informatiile din VOLUNTAR sunt preluate, în principal, din comunicate si materiale ale organizatiilor neguvernamentale sosite pe adresa FDSC si din fluxurile agentiilor de presa. Reproducerea informatiilor din VOLUNTAR este permisa cu rugamintea de mentionare a sursei. Buletinul este disponibil si pe Internet, la adresa: <http://www.fdsc.ro/ro/publicatii/voluntar.html>. Adresa de e-mail pentru mesaje, comunicate, sugestii, abonare si dezabonare este acces@fdsc.ro. Anunturile nu trebuie sa depaseasca 300 de cuvinte si trebuie trimise înainte de închiderea editiei, luni la orele 14:00. Persoana de contact este Radu Meirosu, editor.

◆ *ATITUDINI*

Prima revista a organizatiilor neguvernamentale din România, *Atitudini*, este editata lunar începând cu ianuarie 1996. Cele 32 de pagini cuprind informatie de actualitate despre programe ONG, finantari, evenimente, problematica sectorului nonprofit, legislatie specifica, articole specializate. În decursul a sapte ani, revista, care are un tiraj de 2500 de exemplare, a devenit un instrument de lucru pentru ONG-uri si o sursa de informare pentru Guvern, Parlament, administratia publica locala, ambasade, institutiile de presa centrale si locale, sectorul privat si publicul larg.

Costul unui abonament este de 800.000 lei/an. Sunt acordate reduceri pâna la valoarea de 600.000 lei/an pentru cei care se aboneaza anticipat. Exista si posibilitatea abonarii fractionate; varianta în care costul unui abonament pe 6 luni este de 400.000 lei.

Contravaloarea abonamentului se poate achita în contul numărul 251100921905987, deschis la Banca Româna de Dezvoltare SMB, sau direct la sediul CENTRAS. Organizatiile nou-înfiintate sau cele care vor sa își completeze colectia pot primi gratuit, în limita numărului de exemplare disponibile, numere din anii anteriori.

Pentru detalii, persoana de contact este Mariana Sterea:

Tel: 01-211.48.15/ 01-211.51.60, Fax: 01-211.60.4,

E-mail: msterea@centras.ro sau office@centras.ro

Adresa: CENTRAS, str. Arcului nr.16, et.1, ap.4, sector 2, Bucuresti.

◆ *IMP@CT*

IMP@CT este un buletin informativ electronic lunar, editat în limba engleza, ce cuprinde anunturi si informatii referitoare la oportunitati de finantare si evenimente ce se adreseaza organizatiilor neguvernamentale, institutiilor si altor parti interesate din sud-estul Europei. *IMP@CT* are peste 6000 de abonati în diferite tari.

Pentru abonarea la *IMP@CT* se acceseaza pe pagina web a CED, adresa <http://resource.regionalnet.org/> si se urmeaza instructiunile de pe pagina.

Pentru includerea în buletinul informativ *IMP@CT* pot fi comunicate prin e-mail informatii referitoare la evenimente, resurse, finantari care ar putea interesa cititorii, la adresa adutu@regionalnet.org.

Persoana de contact este Alina Dutu.

◆ *PONT*

PONT este un proiect al Grupului de Initiativa Impuls XXI din Târgu Mures, initiat în luna mai a anului 2001.

PONT.info este un buletin informativ transmis prin e-mail tuturor membrilor înregistrati pe pagina de web. Scopul acestuia este de a oferi informatii si detalii despre acordare de finantari, burse si participare la conferinte pentru persoane fizice, organizatii neguvernamentale, institutii publice si firme private din România. Astfel, cei interesati pot pasi pe calea dezvoltarii individuale sau a organizatiei din care fac parte. Se poate opta pentru primirea zilnica sau saptamânala a acestui buletin.

PONT.info contine sumarul tuturor noutatilor aparute pe pagina de web, cu linkuri.

Pentru abonare se acceseaza pagina de internet (www.pontweb.ro), unde se urmeaza instructiunile aferente. Tot pe pagina de internet, vizitatorul se poate interesa despre diferite programe de finantare, finantatori si stiri din lumea finantatorilor si a societatii civile.

Adresa: 4300 Tg Mures O.P. 9 C.P. 8

Tel.: 095-373509

E-mail: pont@mail.dntcj.ro

Listele electronice de discutii

O alta categorie de instrumente de lucru utile pentru organizatiile neguvernamentale sunt diferitele liste electronice de discutii. O lista de discutii este un canal de comunicare rapida între persoane care au acces la un serviciu de posta electronica si sunt interesate de anumite subiecte. Unele liste trateaza subiecte de interes general pentru sectorul asociativ, cãta vreme altele sunt specializate pe domenii de activitate.

Cãteva dintre ele sunt urmatoarele:

- timisONGnet@yahoogroups.com: de interes general pentru organizatii din judetul Timis
- managfinanciarong@yahoogroups.com specializata pe probleme din domeniul managementului financiar în sectorul ONG
- romania_eu_list@yahoogroups.com: interes general, dar legat de problematica integrarii europene.
- ngolist@yahoogroups.com: interes general pentru sectorul ONG

Informatii referitoare la procedura de abonare la aceste liste de discutii pot fi obtinute la solicitare, din partea AID-ONG. (Vezi mai sus coordoantele de contact)

**CADRUL LEGISLATIV PRIVIND RELATIA
ONG – ADMINISTRATIE PUBLICA
- extrase -**

Ordonanta Guvernului cu privire la asociatii si fundatii (O.G. nr. 26 / 01.30.2000, publicata în M.O. al României nr. 39 / 01.31.2000)

... CAPITOLUL VIII Relatiile cu autoritatile publice

Art. 49. - (1) Autoritatile administratiei publice locale vor sprijini persoanele juridice constituite în temeiul prezentei ordonante prin:

- a) punerea la dispozitia acestora, în functie de posibilitati, a unor spatii pentru sedii, în conditiile legii;
- b) atribuirea, în functie de posibilitati, a unor terenuri în scopul ridicarii de constructii necesare desfasurarii activitatii lor.

(2) Autoritatile administratiei publice locale întocmesc, la cererea persoanelor juridice îndreptatite, liste de prioritate pentru atribuirea imobilelor prevazute la alin. (1).

Art. 50. - Autoritatile publice sunt obligate sa puna la dispozitia asociatiilor, fundatiilor si federatiilor informatiile de interes public, în conditiile legii.

Art. 51. - (1) În cadrul Camerelor Parlamentului, Presedintiei României, Secretariatului General al Guvernului, institutiei Avocatul Poporului, autoritatilor administrative autonome, ministerelor, al celorlalte organe de specialitate ale administratiei publice centrale si autoritatilor administratiei publice locale functioneaza structuri organizatorice pentru relatia cu asociatiile si fundatiile.

(2) Autoritatile publice mentionate la alin. (1) se pot consulta cu reprezentantii asociatiilor si fundatiilor care își desfasoara activitatea în sfera lor de competenta, în vederea stabilirii unor programe sau activitati comune.

Art. 52. - (1) Dupa constituirea lor, asociatiile, fundatiile si federatiile interesate vor solicita autoritatilor administrative autonome, ministerelor, celorlalte organe de specialitate ale administratiei publice centrale si autoritatilor administratiei publice locale sa fie luate în evidenta acestora, în functie de domeniul în care activeaza.

(2) Autoritatile publice prevazute la alin. (1) sunt obligate sa tina evidenta asociatiilor si fundatiilor care li s-au adresat în acest scop.

(3) Conflicttele de competenta aparute între autoritatile publice prevazute la alin. (1) privind luarea în evidenta se solutioneaza, la cererea oricareia dintre parti, de catre Secretariatul General al Guvernului în termen de 5 zile

de la data sesizării. Dispozițiile art. 39 alin. (3) se aplică în mod corespunzător.

(4) În toate cazurile, Ministerul Justiției va comunica, spre informare, autorităților publice competente prevăzute la alin. (1) copii de pe hotărârile judecătorești rămase irevocabile, precum și de pe înscrisurile doveditoare, în termen de 5 zile de la primirea documentelor prevăzute la art. 74.

Art. 53. - Litigiile născute în legătură cu aplicarea dispozițiilor prezentului capitol se soluționează în conformitate cu Legea contenciosului administrativ nr. 29/1990, cu modificările ulterioare....

Legea Administrației Publice Locale (Legea nr. 215 / 23 04 2001.
Publicată în M O al României nr. 204 / 23 04 2001)

... **Art. 38.**

(1) Consiliul local are inițiativa și hotărâște, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care sunt date prin lege în competența altor autorități publice, locale sau centrale.

(2) Consiliul local are următoarele atribuții principale:

...

x) hotărâște, în condițiile legii, cooperarea sau asocierea cu persoane juridice române sau străine, cu organizații neguvernamentale și cu alți parteneri sociali, în vederea finanțării și realizării în comun a unor acțiuni, lucrări, servicii sau proiecte de interes public local; ...

Legea Finanțelor Publice Locale nr. 189 / 1998

... **art. 5, pct. 4** “Autoritățile administrației publice locale au următoarele competențe și răspunderi în ceea ce privește finanțele publice locale: stabilirea și urmărirea modului de prestare a serviciilor publice locale, inclusiv opțiunea trecerii sau nu a acestor servicii în răspunderea unor agenți economici specializați sau servicii publice, urmărindu-se eficientizarea acestora în beneficiul cetățenilor.” ...

art. 11 “Din bugetele locale se finanțează acțiuni sociale culturale, sportive, de tineret, inclusiv ale cultelor, acțiuni de interes local în beneficiul colectivității ... “

art. 12, pct. 1 “Consiliile județene (...) pot aproba colaborarea sau asocierea pentru realizarea unor lucrări și servicii de interes public local.

Colaborarea sau asocierea se realizeaza pe baza de conventii sau contracte de asociere...”

art. 13, pct.1 “Consiliile locale, judetene si consiliul general al municipiului Bucuresti, dupa caz, vor creea, organiza si urmari asigurarea serviciilor publice de interes local, pe baza unor studii tehnico-economice, fie prin gestionarea directa a acestora, fie prin delegarea gestiunii lor catre persoane fizice sau juridice prin încheierea de contracte corespunzatoare.” ...

Legea Privind Dezvoltarea Regionala în România Nr.151/1998

... **art. 6, al. 5** “La lucrarile consiliului pentru dezvoltare regionala participa, fara drept de vot, prefectii judetelor. De asemenea, pot fi invitati si reprezentanti (...) ai institutiilor si organizatiilor cu atributii în domeniul dezvoltarii regionale, în functie de tematica dezbaterii.” ...

Anexa 13

Conceptul de parteneriat - prezentare succinta -

1. DE CE pledam pentru parteneriat?

- creste capacitatea de actiune
- asigura accesul la resurse complementare
- creste impactul actiunii

2. CUM realizam un parteneriat de succes?

- identificarea partenerilor
 - dupa obiectiv
 - dupa caracteristici (comunicare, toleranta)
- formalizarea relatiei de parteneriat
 - acces echitabil la resurse
 - motivare prin definirea responsabilitatilor si drepturilor

3. PREMIZE

- buna comunicare între parteneri
- relatii de încredere si respect
- existenta unui cadru permisiv

4. TIPURI

- cu sau fara personalitate juridica
- de reprezentare: federatii, uniuni, consilii, aliante, forumuri, coalitii
- operationale - presupun existenta unor proiecte concrete: pe termen lung, scurt, cu sau fara finantare

5. BENEFICII

- cresterea eficientei, eficacitatii si impactului proiectelor proprii
- sporirea credibilitatii, câstig de imagine
- beneficiu social prin instituirea unor modele de comportament

6. FACTORI CE CONDITONEAZA PARTENERIATUL

- contextul legislativ (în general, necunoscut si nefolositor)
- facilitatile fiscale
- gradul de instruire al partenerilor

7. OBSTACOLE

- insuficienta comunicare

- lipsa de maturitate - în asumarea apartenenței la mai multe structuri
- existența conflictelor de interese
- nerespectarea obligațiilor asumate
- orgolii personale exagerate

8. RECOMANDARI

- dezvoltarea și susținerea partenerului
- evitarea concurenței între parteneri
- instituirea unor reguli parteneriale clare
- comunicare permanentă
- definirea clară a "parteneriatului"

9. MODUL DE ABORDARE A "PARTENERULUI"

- se impune corelarea intereselor
- alegerea momentului oportun

Anexa 14

Model de evaluare institutionala

Etapele principale ale unei evaluari organizationale sunt:

Definirea obiectivelor evaluarii.

Stabilirea unei relatii constructive între ONG evaluat si echipa de evaluare.

Definirea mizei evaluarii.

Definirea întrebărilor principale la care trebuie sa raspunda evaluarea.

Determinarea rolurilor si responsabilitatilor evaluatorilor, membrilor organizatiei si ale altor institutii interesate.

Elaborarea si redactarea termenilor de referinta

Determinarea costului evaluarii.

Identificarea si alegerea evaluatorilor.

Elaborarea planului de lucru.

Punerea în aplicare a planului de lucru.

Urmărirea măsurilor de control al calitatii pentru a garanta culegerea de date fiabile si valide.

Oferirea unui feed-back continuu.

Redactarea raportului de evaluare.

Determinarea concluziilor generale.

Comunicarea concluziilor.

Domeniile pe care o astfel de evaluare poate sa le includa sunt:

Contextul

Administrativ/juridic

Infrastructural

Politic

Economic

Social si cultural

Ceilalti actori sociali

Motivatia organizationala

Istoria organizatiei

Misiunea

Cultura

Motivatiiile

Capacitatea organizationala

Tipul de conducere

Resursele umane

Alte resurse importante (infrastructura, resursele financiare)

Modul de administrare a programelor (planificarea, punerea în aplicare, monitorizarea)

Modul de administrare a proceselor (rezolvarea problemelor, luarea deciziilor, comunicarea internă, monitorizarea și evaluarea)

Relatiile cu alte institutii sau organizatii

Performantele organizatiei

Atingerea misiunii

Utilizarea eficace a resurselor

Nota: Acest model a fost propus de o echipa a CRDI (Centre de recherches pour le développement international) din Canada, alcatuita din *Charles Lusthaus, Gary Anderson, Marie-Hélène Adrien et Elaine Murphy*

Anexa 15

Fisa de post-cadru pentru coordonatorul compartimentului cu atributii în domeniul colaborării cu organizatiile neguvernamentale din cadrul institutiei administratiei publice

Nota: aceasta fisa de post cadru reprezinta un model dezirabil. Fisa de post efectiva poate fi construita în functie de particularitatile si resursele locale.

Sarcini:

Elaborarea/coordonarea elaborării fondului de resurse documentare necesare domeniului de referinta

Întocmirea si/sau gestionarea de baze de date referitoare la organizatiile din localitate/judet, la programele derulate de acestea, la programele institutiilor din localitate/judet.

Constituirea si gestionarea fondului de acte normative referitoare la domeniul de referinta.

Constituirea si gestionarea unui fond documentar general pe domeniul de referinta.

Relationarea cu celelalte compartimente ale institutiei care pot beneficia de parteneriatul cu ONG sau care îl pot sprijini

Elaborarea propunerilor vizând domeniul de referinta ce urmeaza a fi incluse pe agenda institutiei.

Elaborarea de avize privind deciziile institutiei în domeniul de referinta.

Elaborarea programelor si proiectelor institutiei în domeniul de referinta.

Coordonarea activitatii de formare/perfectionare a personalului institutiei în domeniul ONG si prezentarea de rapoarte si sugestii sefului institutiei.

Relationarea cu alte institutii de nivel local/judetean, precum si cu primariile si consiliile locale din judet în domeniul ONG.

Coordonarea grupului de promovare a parteneriatului administratie-ONG la nivel de localitate/judet.

Organizarea de schimburi de experienta, de actiuni de formare si coordonare de programe comune cu celelalte institutii din localitate/judet în domeniul de referinta.

Relationarea cu ONG-urile din localitate/judet

Sprijinirea constituirii si colaborarea cu Consiliului Consultativ al ONG-urilor la nivel de localitate/judet.

Monitorizarea proiectelor derulate în parteneriat cu administratia de catre organizatiile din localitate/judet sau care opereaza pe teritoriul de competenta.

Realizarea si/sau coordonarea de cercetari asupra impactului activitatii ONG la nivelul teritoriului de competenta.

Formularea de propuneri pentru elaborarea criteriilor care vor sta la baza recunoasterii caracterului de asociatie/fundatie de utilitate publica la nivel de localitate/judet si transmiterea lor spre aprobare sefului institutiei.

Relationarea cu alte institutii având atributii în domeniul de referinta la nivel national

Participarea la reuniunile de lucru, la sesiunile de formare si la schimburile de experienta organizate în domeniul de referinta la nivel regional si national.

Participarea la programele nationale derulate în domeniul de referinta.

Abilitati necesare:

- lucrul pe calculator (procesare text, baza de date, e-mail, internet)
- cunoasterea a 1-2 limbi straine din care una de circulatie europeana; în localitatile/judetele cu peste 25% populatie aparținând unei minoritati este necesara si cunoasterea limbii minoritatii respective
- cunoasterea regimului juridic al ONG si al parteneriatului administratie-ONG
- cunostinte elementare de cercetare sociologica (analiza documentara, sondaj, chestionar, focus-grup)
- înțelegerea si cunoasterea sectorului neguvernamental din România
- aptitudini de cercetare.

Calitati:

- disponibilitate pentru lucrul în echipa,
- capacitati de comunicare si relationare
- creativitate

Anexa 16

Registrul de luare în evidență a organizațiilor neguvernamentale de către administrația locală

Nota: Registrul poate fi un instrument util în dezvoltarea relațiilor APL cu organizațiile neguvernamentale. Categoriile de informații care pot fi înregistrate sunt listate mai jos. Ramâne la latitudinea respectivei instituții să restrângă sau să extindă aceste categorii.

Numarul și data înscrierii ...

Mențiuni privind înscrierea: Numarul dosarului judecătoreștii ... Numarul și data încheierii prin care s-a admis cererea de înscriere ...

Denumirea ...

Sediul: județul/ localitatea .../ adresa .../ telefon .../ fax.../ email

Durata de funcționare

Patrimoniul inițial

Asociați (numele sau, după caz, denumirea) ...

Scopul ...

Obiective ...

Consiliul director (componenta nominală) .../ Organul de control

(componenta nominală) .../ Reprezentant...

Mențiuni cu privire la filiale: Sediul .../ Patrimoniul inițial .../

Radiere ...

Mențiuni privind apartenența la o federație: Denumirea .../ Sediul .../

Radiere..

Mențiuni privind afilierea la organizații internaționale: Denumirea

organizația internațională .../ Sediul .../ Alte organizații afiliate ...

Mențiuni privind statutul juridic de utilitate publică: Recunoaștere: H.G.

nr... din data de... publicată în M.Of. nr... din data de... Publicarea
rapoartelor de activitate și a bilanțurilor anuale: Monitorul Oficial al
României, Partea a IV-a, nr... din data de...

Retragere: H.G. nr... din data de... publicată în Monitorul Oficial al
României, Partea I, nr... din data de...

Modificări ale actului constitutiv și/sau statutului:

Data înscrierii modificării .../ Temeiul .../ Obiectul modificării ...

Mențiuni privind reorganizarea: Modalitatea .../ Actul doveditor

Mențiuni cu privire la dizolvare: Modul de dizolvare .../ Actul de
dizolvare .../ Organul emitent ...

Mențiuni cu privire la lichidare: Lichidatori.../ Operațiuni de lichidare.../

Contestații la bilanțul lichidatorilor...

Alte Mențiuni ...

Data radierii ...

Persoane însărcinate în domeniul relației cu organizațiile neguvernamentale
 în cadrul instituțiilor administrației publice locale și a altor autorități publice din județul Timiș

Institutia	Adresa	Persoana de contact	Funcția	Telefon
Prefectura Județului Timiș	Bd. Revoluției 17A	Gheorghe Crisan	Consilier al Prefectului	190.295 int.30
Consiliul Județean Timiș	Bd. Revoluției 17A	Mirela Dubou	Referent	193.674
Primăria Municipiului Timișoara	Bd. CD Loga 2	Simona Tanasie	Referent	204.886
Inspectoratul de Protecția Mediului	Bd. Mihai Viteazu	Adina Mihalea	Referent	219.892
Directia pentru Tineret și Sport a Județului Timiș	Str. E. Ungureanu	Mihai Ciuca	Asesor de tineret	192.814
Directia pentru Cultura, Culte și Patrimoniul Cultural Național al Județului Timiș	Bd. Revoluției 17A	Corina Raceanu	Director de programe	193.661
Directia Județeană a Finanțelor Publice și Contolului Financiar de Stat Timiș	Bd. Revoluției 15A	Maria Brânda	șef Birou Metodologie-Bilanturi	199332
Administrația Financiară a Municipiului Timișoara	Bd. Revoluției 15A	Ida Bostinaru	Referent	199.340 int.122
Inspectoratul Școlar Județean Timiș	Bd CD Loga 3	Marin Popescu	Inspector integrare europeană	190.429
Directia Județeană de Muncă și Solidaritate Socială Timiș	Str. Florimund de Mercy	Lorena Ianas	Șef serviciu Asistentă Socială	432.779

Anexa 18

Oferta de servicii a AID-ONG

Din dorinta de a oferi sanse egale tuturor organizatiilor în ceea ce priveste accesul la informatia de interes, cea mai mare parte a acestor facilitati se materializeaza în servicii gratuite dedicate nevoilor fundamentale comune organizatiilor neguvernamentale. În conditiile în care însa, propria noastra capacitate de actiune este în mod inevitabil restrictionata de cantitatea limitata de resurse pe care o avem în administrare, e firesc sa existe si servicii specifice oferite contra cost.

Chiar si în aceasta situatie, toate produsele si serviciile pe care AID-ONG le pune la dispozitia organizatiilor sunt oferite la cel mai mic pret practicat pe piata sau, în cazul în care se pot obtine subventii, chiar la o valoare mai mica decât cea a pietei.

Servicii gratuite:

Consultanta pe diverse teme: managementul organizatiei, managementul proiectului, scrierea propunerilor de finantare, management financiar-contabil, legislatie, etc. (cu programare)

Folosirea unui cont de e-mail (pentru organizatii care nu au acces la Internet)

- Consultarea în cadrul centrului de documentare a unei largi varietati de publicatii privitoare la activitatile ONG: studii, cercetari, manuale, cataloage, legislatie, periodice, printre care:
 - revista "Atitudini", editata de CENTRAS
 - buletinul informativ electronic "Voluntar", editat de FDSC
 - buletinul FOCUS (democratie, societate civila, etc) editat de Centrul de Resurse Informationale al Ambasadei SUA
 - buletinul informativ "NGO News", editat de Freedom House Foundation, materiale de prezentare a unor organizatii din diferite tari, etc.
- Desfasurarea de reuniuni în sala centrului de documentare (max. 12 persoane, cu programare)
- Distribuirea de materiale realizate de alte organizatii (la solicitare, în limita stocului disponibil)

Servicii si produse contra cost:

- Multiplicare xerox
- Tiparire de documente pe imprimanta alb-negru (laser jet) si color (ink jet)
- Inscriptionare si reinscriptionare CD

- Redactare de documente de constituire pentru noi organizatii
- Legare de documente pe masina de spiralat
- Servicii de contabilitate (functie de solicitare): contabilitate primara, note contabile, registrul jurnal, fise de cont pentru operatii diverse, balanta de verificare, bilant anual, operatiuni de personal
- Asistenta la scrierea propunerilor de finantare
- Asistenta la implementarea proiectelor
- Instruire: managementul organizatiei, managementul proiectului, scrierea propunerilor de finantare, management financiar-contabil, managementul voluntarilor, legislatie, etc
- Moderare întâlniri, mese rotunde organizate de alte institutii
- Realizare de dosare de presa
- Convorbiri telefonice si transmisiuni fax
- Organizare de evenimente ONG (la solicitare)
- Vânzare de publicatii (diverse cataloage ONG în varianta tiparita, pe dischete sau compact disc: *Catalogul ONG din judetul Timis*, *Catalogul ONG din România*, alte publicatii editate în România)

Bibliografie

Ordonanta Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociatii si fundatii
Ordinul ministrului justitiei nr. 954/B/C din 26 aprilie 2000 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea Registrului asociatiilor si fundatiilor, Registrului federatiilor si Registrului national al persoanelor juridice fara scop patrimonial

Ordinul ministrului justitiei nr. 1076/C din 15 mai 2000 privind aprobarea tarifelor pentru accesul la Registrul national al persoanelor juridice fara scop patrimonial.

Oficiul pentru Relatia Guvern – ONG - *Caracterizarea potentialului de colaborare cu administratia locala al organizatiilor neguvernamentale* - studiu efectuat în 1998

Lester Salomon si colab. - *America's Nonprofit Sector*, The Foundation Center, 1992

Pasquale Ferraro – *Legal and organizational practices in nonprofit management*, Kluwer Law International, 2001

Mihaela Lambu - “Resurse pentru sectorul neguvernamental” în *Cartea Alba a Forumului National ONG 1998*

Vera Dakova, Bianca Dreossi, Jenny Hyatt, Anca Socolovschi - *O prezentare a sectorului ONG românesc. Revigorarea strategiilor donatorilor*, septembrie 2000

Lydian Altman-Sauer, Margaret Henderson, GP. Whitaker - *Strengthening Relationships between Local Governments and Nonprofits*, în “Popular Government“, Winter 2001

Charles Lusthaus, Gary Anderson, Marie-Hélène Adrien et Elaine Murphy *Évaluation institutionnelle Cadre pour le renforcement des organisations partenaires du CRDI*, CRDI 1996

Materiale promotionale si pagini web ale institutiilor prezentate